

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 32-33 (2995-2996) 2007 AUGUST - RUGPJŪTIS 21 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@rogers.com • Nr. kaina - \$1

Kaimynams pajudėjus

Revoliucijas brandina priespaudos ir pralaimėjimai, o pats sproginimas įvyksta atsiradus progai, arba kai laukti jau nebegalima, nes kiekvienas pavėlavimas gali nuvesti į greitą pražūtį.

VOKIETIJAI pralaimėjus Pirmąjį pasaulinį karą, o po karo Rusijos carų galybei išsisėmus, abiejų tų šalių žmonės labai lengvai pasidavė naujiems šūkiams, ir per gana trumpą laiką išgalėjo diktatūriniai režimai, savo idėjomis ir panašūs, ir skirtingi, o svarbiausia tapę karui paruoštomis mašinomis, kurių panaudojimas pasidarė būtinas. Užteko 20 metų, kad Rusija, pasivadinusį Sovietų Sąjunga, ir Vokietija, pasiskelbusi Trečiuoju reichu, iškiltų kaip galybės su aiškiais ir neslepiamais planais pertvarkyti pasaulį, arba bent Europą. Tos karo mašinos buvo apdažytos ideologinėmis spalvomis, apkašiotos politinių ėjimų ir nuosprendžių argumentais, kad jų pajudėjimas neatrodytų betikslė avantiūra, paprasčiausi imperialistiniai kėsiai. Vokietijai, pradėjus į visas puses judėti ir veržtis, pasirengus smogti į Lenkiją, reikėjo užsitikrinti, kad Maskva bent kurį laiką pabūtų rami ar net “draugiška”. Užmojis pavyko, ir 1939 m. rugpjūčio 23-28 dienomis buvo pasirašytos dvi sutartys – nepuolimo ir slaptoji, pagarsėjusi Ribbentropo-Molotovo vardu. Pastaroji lietė Baltijos valstybių pasidalinimą, iš pradžių pavadintą įtakų zonomis, kas praktiškai reiškė okupacijos vykdymą. Ir ji buvo pradėta vos karui prasidėjus, įvedus sovietų armijos karinius dalinius pagal aiškiai apgaulingą “tarpusavio pagalbos” sutartį. Tie visi diplomatų važinėjimai ir sutarčių su grėsme nešančiomis galybėmis pasirašinėjimais, neutralumo skelbimai, senųjų pažadų dažnesni priminimai iš tikrųjų tebuvo apsiraminimo ženklai, nes nieko kito tuo metu Baltijos kraštai nei parodyti, nei pasakyti negalėjo.

TAI tokios buvo karo išvakarės ir karo pradžia, kada dar formaliai Lietuva, Latvija ir Estija tvarkėsi savarankiškai, bet jau su nemažu dėmesiu (kai kuriais atvejais ir pataikaujančiu) pajudėjusiom karo mašinom. Lengva dabar aiškinti, kas tuo metu būtų buvę geriau, kokie diplomatai ir vadai būtų turėję vadovauti. Gera pasvarstyti, bet jei toks karas vėl kartotųsi, kur mes kitur galėtume būti? Niekur – ant to paties krauju nulaistyto tako ir toliau gyvename, nes ten mūsų tėvynė. Nūdien liūdnų ir tragiškų įvykių prisiminimai, ypač tos Antrojo pasaulinio karo išvakarės Juodu kaspinu driekiasi širdyse, knygose, laikraščiuose, prakalbose... ir sąžinėse, kad gal ką nors geriau galėjome padaryti, o bijodami ir pasimetę nedarėme, gal kai kurie skubėjome prisitaikyti, nusilenkti galybei, kaip nors pralįsti pro griūvančios valstybės griuvėsius. Baimė, suirutė ir nežinojimas, kuri jėga išliks, kuri mus mažiau smaugs, beveik visiškas savimi pasitikėjimo praradimas išblaškė mus, ir gerbtas gražus šūkis “tautos galybė – vienybėje” geriausiu atveju nusikėlė į poezijos pasaulį, turėjusį kurį laiką užsida-ryti pogrindyje. Mainais už prarastą nepriklausomybę gauti sostinė buvo lyg pasityčiojimas iš tautos, dvidešimt metų nuoširdžiai dainavusios “i Vilnių... tą mylimą šalį”... Žvelgiant atgal, visa tai smulkiau prisimenant, prieš akis iškyla, anksčiau gal neišryškėjęs, bet šiandien aiškus vaizdas, kaip didysis kaimynas melagingai, ciniškai ir pagaliau labai žiauriai žaidė su savo pašonėje mažesniuoju – karti patirtis, ką reiškia sutartys tarp katino ir pelytės... Tačiau neišvengiami dalykai ir sudaro žmonijos istoriją, visada tarp kitko kviečianti mokytis iš klaidų. Žmonės stengiasi, bet besimokydami daro kitas klaidas. Taip ir sukasi iš įvairių gabalų sudėtas gyvenimo ratas. O vis dėlto suka ne visus vienodai. Lietuvą slėgusi raudonoji galybė, atėjus klaidų atitaisymo laikui, griuvo po tautos vienybės jėga. Juodojo kaspino diena teneleidžia užmiršti Atgimimo, nuingiavusio nuo Vilniaus iki Talino. ČS

Šiame numeryje

Šimtametė lietuvių parapija – 2,3 psl.
Kas mokys giedoti Lietuvos himną? – 3 psl.
Seminaras apie Mažąją Lietuvą – 4 psl.
Aktualieji klausimai Lietuvoje – 5,11 psl.
Džiaugiamasi kunigo veikla – 6 psl.
Vėrinys iš gintarėlių – 8 psl.
Opioju klausimu – 10 psl.
“Lietuva – mano tėvynė...” – 13 psl.

Nepuolimo, užgrobito ir Baltijos valstybių pasidalinimo šventė Maskvoje 1939 metais rugpjūčio 23 dieną. Stalinas, Molotovas, Ribbentropas vaišinasi, pasirašo sutartis, kariai laukia įsakymo žygiuoti į vakarus Ntrs. iš leidinio *The Museum of Genocide Victims*

Tėvynė jus šaukė

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

*Jūs mus laidot negalėsit,
Jums širdis skaudės.
Išniekinti mūsų kūnai
Gatvėse gulės. (Partizanų daina)*

Gilia tradicija tapo kiekvienų metų gegužės mėnesį paminėti vieną iš didžiausių Lietuvos rezistencinių kovų – legendinį Kalniškės mūšį. Prasiblaivęs dangus, pavasario vėjas, nustumdęs į pašalius debesis, kvietė Lietuvos žmones atvykti Simno šventovėn pasimelsti už žuvusius Kalniškės miške ir kituose susirėmuose partizanus, kovojusius už Lietuvos laisvę su dideliais reguliarios okupanto kariuomenės daliniais.

Minėjimas prasidėjo šv. Mišiomis. Prieš altorių išsirikiavo kasmet retėjančios gretos partizanų, ryšininkų, politkalinių, tremtį išken-tėjusių. Susikaupe ir tylūs, gausiai susirinkę klausėsi mūsų krašto praeitį menančio kunigo pamokslų. Kodėl tiek daug žuvo Lietuvos patriotų? Kodėl jie išėjo į miškus? Kodėl kovėsi? Juk jie žinojo, kad priešo armija nuėjusi Berlyną ir grįžtanti atgal – didelė ir galinga. Kas gi jie, tie Lietuvos laukų berneliai, rankose šautuvo nelaike, o tik žagrę. Kas ta mažytė Lietuva? Kaip ją apginti? Tačiau Tėvynė šaukė. Jie išėjo. Išėjo žinodami, kad negrįš. Žinojo, kad nugalėti neįmanoma, bet laimėti reikia. Jeigu būtų sėdėję rankas sudėję, tai 1940 m. politinės klaidos būtų neištaisytos. Jie ištaisė.

Šiandieną Laisvės gynėjus dažnai girdime sakant “Ne dėl tokios santvarkos kovojom”.

Didelė socialinė nelygybė, melas, korupcija kausto Tėvynę. Tačiau nors mažais žingsneliais, bet judam į priekį. Viešpaties Dievo išikišimu esam neokupuoti – tapom ES, NATO nariais.

Partizanų auka nepraėjo veltui. Okupaciniais metais studentai Vasario 16-ąją iškel-davo vėliavas. Gyvasis Romo Kalantos fakelas skatino laisvei. Privalom prisiminti juos ir žengti į ateitį. Turim prašyti Dievą, kad apsau-gotų mūsų jaunimą nuo klaidų. Nepraraskim optimizmo. Malonu žiūrėti į mūsų jaunus ka-rius. Jie labai gražūs, gražiai aprenkti. Vyres-nieji mena apskurdusią, nemaloniais kvapais sklindančią okupanto kariauną.

Kryžius Kalniškės mūšio laisvės gynėjams Kalniškės miške

Šv. Mišios baigėsi Lietuvos himnu. Minia, partizanai, šauliai, vėliavomis nešini nuvilnijo į Simno kapinėse perlaidotų Kalniškės mūšio didvyrių vietą. Padėkos gėlės, uždegtos žvakelės jiems, mūsų laisvės gynėjams. Į mūšio vietą, Kalniškės mišką, riedėjo mašinos. Kiekvie-nais metais didėja kalnelis kryžiais. Renginio vadovė Asta Bagdavičienė pakviečia Kros-nos kunigą Juozą Klimavičių pašventinti 3 naujai pastatytus kryžius.

Į tribūną pakviečiamas kalbai seimo narys Povilas Jakučionis. Jis pastebėjo: “Kiekvienais metais kalnas gražėja, kryžių daugėja”. Kalbė-jo apie Lietuvos nelaimes – jaunimo emigraci-ją. Penktadalis jaunimo užsieny. Esant tokiam gimstamumui – tauta atsidūrusi prie išnykimo slenksčio.

Gediminas Karauskas, Lazdijų šaulių va-das, priminė, kad šioje vietoje prieš 62 metus virė arši kova. Priešams talkino stribai.

Nukelta į 2-rą psl.

Naujai pastatyto kryžiaus šventinimas Kalniškės miške, mūšio vietoje

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802
E-mail: tevzib@rogers.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”.
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$60, mėnėjo - \$70, garbės - \$80. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į “TŽ” administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Subscriptions: regular - \$60, patron - \$70, sponsor - \$80 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

Iš šv. Teresėlės relikvijų piligrimystės Kauno arkivyskupijoje
Ntr. D.Š.

Šventės žymės Marijampolėje

JERONIMAS ŠALČIŪNAS

Birželio 10-11-ąją mieste prie Šešupės palaimingai sutikome ir išlydėjome į Lazdijus Europoje keliaujančius šventosios Kūdikielio Jėzaus vardo Teresėlės palaikus. O štai jau liepos šeštoji – Karaliaus Mindaugo karūnavimo ir Lietuvos valstybės diena!

Po kelių labai lietingų parų debesys tarsį nutarė prasklaidyti. Į Šv. Arkangelo Mykolo baziliką, iš anksto gražiai papuoštą liepos 8-ąją prasidėsiantiems ir oktavą truksiantiems didiesiems Palaimintojo Jurgio Matulaičio, MIC, atlaidams, rinkosi žmonės. Tarp jų vadovaujantys asmenys, šauliai, logistikos bataliono kariškiai, savanoriai, policininkai, nemažai mokytojų (pasigesta moksleivių ir jaunimo: vakare jiems... diskoteka).

11 val. prie altoriaus žengė Vilkaviškio ordinaras vysk. R. Norvila, vyskupas emeritas J. Žemaitis, MIC, ir du kunigai. Pagarsėjęs choras “Šešupė” (vad. P. Pavilonis) atliko religinį Garbės himną. Šešupiečiai darniai giedojo ir per šv. Mišias už Valstybę ir Sūduvos kraštiečius. Po palaiminimo skliautais nuplaukė Tautos himnas.

Paskui pasitiko dr. J. Basanavičiaus aikštė bei prieigos, nelyginant pražydusios dviem puokštėmis po šešiolika Lietuvos valstybinių vėliavų. Stiebu iš lėto pakilo TRISPALVĖ. Tris kartus nugriaudėjo senovinė patranka. Vietos dalinio kariai išnešė gėles prie 4-rių istorinių paminklų. Kalbėjo seimo narys A. Rimas ir kt.

Iškilmės tęsėsi sausakimšoje Kultūros rūmų salėje. Vedančioji pristatė vyskupą R. Norvilą, apskrities Marijampolės ir kitų savivaldybių, bendruomenių, kaimyninių Lenkijos ir Gudijos regionų vadovus bei pavaduotojus, svarbius svečius. Susirinkusius pasveikino ir Karaliaus Mindaugo krikšto, karūnavimo bei Valstybės atsiradimo esminius bruožus atskleidė Marijampolės apskrities viršininkas A. Mitrulevičius. Jis, talkinant administracijos darbuotojai D. Micutienei, garbės raštais apdovanojo aktyviausius įvairių vietovių kultūros, meno, švietimo, medicinos darbuotojus, kareivius. Lietuvos Savanorių kūrėjų sąjungos taryba diplomus skyrė dviem marijampoliečiams.

Iš pasisakiusiųjų itin šiltai buvo sutiktas labdarys vokie-tis J. Karlas – Marijampolės, Vilkaviškio, Šakių savivaldybių garbės pilietis, padedantis ekonomiškai tvirtėti daugiavai-kėm šeimom. Vien apskrities poreikiams jis yra paaukojęs per 1,1 milijono litų. Jo kreipimasi į vadovus, verslininkus bendromis jėgomis pagelbėti mažinant skurdą Lietuvoje lydėjo dažni plovimai. Kadangi miesto saviveiklininkai išvykę į Dainių šventę, koncertą “Jei Karalius būčiau” padovanojo pasikviesti E. ir R. Kučinskai su keturiais jaunais šokėjais (“Funny best”). Puikiai skambėjo brolių duetas ir dainos liaudies motyvais.

Šimtametė lietuvių parapija

Šv. Kazimiero parapija Montrealyje yra pirmoji lietuvių parapija Kanadoje (Tęsinsys)

PETRAS ADAMONIS

Pastovumo laikotarpis

Montrealyje gimęs ir au-gęs 25 m. amžiaus tik ką bai-gęs kunigų seminariją, net ne-buvęs vikaru, ir be jokios pa-tirties parapijos reikalų tvar-kyme, kun. Jonas Bobinas bu-vo paskirtas Šv. Kazimiero pa-rapijos klebonu. Montrealio dienraštis *La Presse* įdėjo kun. J. Bobino nuotrauką su užra-šu: “Jauniausias klebonas Kve-beko provincijoje”. Mont-realio arkivyskupijos kurijai sudarė daug rūpesčių dažnas klebonų keitimasis ir nesusi-pratimai tarp klebonų ir pa-rapijiečių. Skirti klebonu čia gi-musį ir baigusį vietos semina-riją būtų geriau negu iš kitur atvažiavusį.

Kun. J. Bobinas išbuvo klebonu 30 metų. Šiuo laiko-tarpiu buvo daug pasikeitimų: buvo didelė ekonominė krizė (depresija), bedarbė, karas Ispanijoje, pasaulinis karas, krašte įvyko ekonominiai ir socialiniai pasikeitimai, Lie-tuvos okupacijos, ir nauja po-karinė imigrantų banga, ku-rios dauguma ilgesniam ar trum-pesniam laikui apsigyvendavo Montrealyje. Pilnai aprašyti šį laikotarpį neįmanoma.

Antroji imigrantų banga, atvykusi 1926-1933 metais, ge-rokai sustiprino Šv. Kazimie-ro parapiją ir jos organizaci-jas. Buvo aukojamos sekma-dieniais 3-jos, o vienu metu net 5-rios šv. Mišios, didėjo parapijos pajamos – apylinkės prancūzai pradėjo lankyti Šv. Kazimiero šventovę, kas kėlė apylinkės klebonų nepasiten-

kinimą. 1929 m. klebono rū-pesčiu buvo įkurta ir 4-ji lietu-viška mokykla su 30 mokinių Rosemonte prie Šv. Marko parapijos, vedėja Marija Ar-lauskaitė.

Jau 1932 m. klebonas siū-lė statyti naują kleboniją, nes esamos patalpos šventovės ga-le buvo nepatogios ir kasmet blogėjo. Kilus ekonominei krizei, statyba buvo atidėta. Krizė smarkiai palietė Mont-realio lietuvių ir parapijos veiklą: doleris buvo sunkiai sugaudomas, vargingai uždir-bamas. Parapijos atskaito-mybė klebono rankose, kėlė klausimus, pasiūlymus ir gin-čus, kurie pasiekė Montrealio arkivyskupiją ir net atsidūrė provincijos teisme. Byla tęsėsi 3 metus, sprendimas buvo kle-bono naudai. Tačiau dėl bylin-ėjimosi buvo nustota dalies parapijiečių. Stiprėjo Vytauto Didžiojo Neprigulmingas klu-bas, kuriame vis daugiau spie-tėsi kairesnių pažiūrų lietu-viai. Depresijos metu valdžios parama neturtingiesiems bu-vo sriubos virtuvė. Kvebeko provincijoje sriubos virtuvės buvo organizuojamos dau-giausia prie parapijų. Klebo-nas nutarė “netikėliams” iš Vytauto Didžiojo Neprigul-mingo klubo sriubos neduoti, jie nuėjo sriubos į prancūzų parapijas ar šalpos organizaci-jas. Kilo komunistinis judėji-mas, radęs pasekėjų tarp lie-tuvių. Lietuvos sūnų ir dukte-rų draugija ir literatūros drau-gija Montrealyje turėjo apie 700 narių.

Vėliau jos perėmė komu-nistines idėjas ir net pritarė

Lietuvos okupacijai, susior-ganizavo ir komunistų parti-jos kuopa.

Parapijos mokestis \$6 me-tams nuo atvykimo į Kanadą, norint gauti religinį patarnavi-mą. Tai ne vieną atitolino nuo Šv. Kazimiero parapijos. Pa-sakoja Jonas Gaurys: “Dirbau 5 metus Kanados vakaruose pas ūkininkus, bet labai pasiil-gau lietuvių, atvažiavau į Montrealį. Susiradau mergai-tę ir nutarėme tuoktis, atėjo-me pas kun. Bobiną užsire-gistruoti. Buvo pasakyta, kad turiu užsimokėti mokestį \$30 (dabar būtų \$600). Pagalvojau – man didelis pinigas. Nu-ėjome į lenkų bažnyčią Centre gatvėje ir susituokėme, o į Šv. Kazimierą nueidavau tik per Kalėdas ir Velykas”.

Krizėi švelnėjant 1936-37 metais parapijos gyvenimas pradėjo atsigauti. Pradėjo or-ganizuotis tautinės-kultūrinės organizacijos kaip Vilniui va-duoti sąjunga, steigėja – rašy-toja Marija Aukštaitė (vėliau *Nepriklausomos Lietuvos* re-daktorė). Vilniui vaduoti są-junga davė stipresnį tautinį supratimą, rengė koncertus, kvietė paskaitininkus. Tauti-nis sąmoningumas stipriai pa-sireiškė 1938 m. kovo 18 d., kada Lenkija įteikė Lietuvai ultimatumą. Buvo sušauktas parapijos salėje susirinkimas, priimta rezoliucija, smerkianti Lenkijos veiksmus; laikraštis *Herald* ultimatumo reikalu įdėjo pasikalbėjimą su kle-bonu kun. J. Bobinu.

Nukelta į 3-čią psl.

Tėvynė jus šaukė

Atkelta iš 1-mo psl.

Žuvę partizanai buvo grandinėmis pririšti prie mašinų ir tempiami. Simno aikštėje gulėjo vandalų 44 išnie-kinti Lietuvos laisvės kovoto-jų kūnai. G. Karauskas rengi-nio dalyviams perskaitė Kal-niškėje žuvusiųjų partizanų pavardes, slapyvardžius.

Lazdijų rajono savivaldy-bės direktorius G. Salatka pa-skaitė Lazdijų savivaldybės mero Artūro Margelio laišką. Jame rašoma apie didelę par-tizanų auką. Geriau mirti ne-gu vergauti. Partizanai mums pavyzdys, kaip reikia Tėvynę mylėti. Privalom būti ir mes patriotai. Saugokim sunkiai iškovotą laisvę.

Kalbėjo Aukšė Rama-nauskaitė-Skokauskienė. 1944 m. artėjant rusams – di-džioji Lietuvos dalis priešino-si. Tai pilietiškumo, patriotiz-mo pavyzdys. Pasipriešinimo dalyviai buvo žudomi, išnieki-nami. Dabar tos vietos tapo šventomis, pagerbtomis. Laz-dijų gimnazijoje mokėsi jos tėvelis Dainavos apygardos partizanų vadas – A. Rama-nauskas-Vanagas. Iki šiol ne-

žinoma jo palaidojimo vieta.

Šiandieną stinga patrio-tizmo. Skaudu, kad mažai be-simokančio jaunimo. Juk čia tikriausia istorijos pamoka. Krosnos moksleiviai labai ge-rai žino šią pamoką, nes kiek-vienais metais joje dalyvauja. O kaip gaila, kad Alytaus miesto švietimo skyrius, mo-kyklų vadovai nepasirūpino savo auklėtinių galimybėmis dalyvauti patriotiniame rengi-ny. Juk tiesa – svečias šalis

lengviau pasiekti, negu savas, partizanų kovų vietas, žemines.

Skambėjo partizanų dai-nos. Dainavo Krikštonių folk-loro ansamblis “Stadulėlė”, Lazdijų politk. ansamblis “Žil-vitis”, Alytaus Dzūkų kultūros draugės Dzūkų pulkelis “Šila-gėlė”. Žuvusio sūnelio parti-zano raudėjo alytiškė raudoto-ja Anelė Markevičienė.

Alytaus Dainavos pirmo-sios rinktinės kariai visus susi-rinkusius Kalniškėje vaišino labai skania kareiviška koše ir arbata. Ačiū jiems.

(Ntrs. Autorės)

Dzūkų pulkučio “Šilagėlės” ansamblis pakely į namus džiau-giasi rapsų jūra. Kairėje: pirmoji – raudotoja Anelė Markevičienė, Razvita Krikščiokaitienė, šaulys Algimantas Čėsna; II eilė: Vita Kašėtienė, Izabelė Satkauskienė, Kęstutis Satkauskas, Vytautas Urmanavičius

Baltijos kelias – 1989 m. rugpjūčio 23

Nepakartojama baltiečių rankų grandinė – Baltijos kelias – 1989 metais rugpjūčio 23 dieną, išsitiesęs nuo Vilniaus iki Talino kaip didysis pavergtų tautų atsakymas į skleistą pasauliui melą apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvą išjungimą į Sovietų Sąjungą, kaip stiprus atgaris į Ribbentropo-Molotovo pasirašytą slaptą protokolą prieš 50 metų (1939 m. rugpjūčio 23 d.)
Ntr. iš leidinio *Kovo 11*

Kas mokys giedoti Lietuvos himną?

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus metiniame pranešime atkreipė ypatingą dėmesį į patriotizmo stoką, o buvęs prezidentas Algirdas Mykolas Brazauskas, pritardamas V. Adamkui, priekaištavo, kad renginiuose Lietuvos himnas ne giedamas, o grojamas.

Iš tikrųjų, patriotizmas, Tėvynės meilės jausmas, kurį kai kas įvardija šešuoju, motinos ir Tėvynės meilei prilygstančiu jausmu, prasideda nuo simbolių. Vaikelis tikriausiai išvysta motinos akis, atpažįsta jos balsą, pajunta jos rankų švelnumą, to paties vaikelio bundanti savo tautai ir jos valstybei sąmonė pamato savo vėliavą, herbą, išgirsta himną, gilinasi į jo žodžius. Tačiau Lietuvos Trišpalvė net valstybinių švenčių proga daugeliui valstybinių įstaigų “nepopuliari”, Lietuvos himną Lietuvos radijas, vadinamas nacionaliniu, tik vidurnaktį pagroja. Sovietinėje Lietuvoje sovietinį himną ne tik vidurnaktį, bet ir rytais transliuodavo. Tenka išgirsti renginiuose, kai vieni giesmininkai vietoj *Tegul saulė Lietuvoj tamsumas prašalina* gieda žodžius *Tegul saulė Lietuvos tamsumas*

prašalina, kiti taria *Lietuvos tamsumas prašalina*. O kas juos mokė giedoti himną? Kas vakarą ir rytą piliečiui primena savo tautą, Tėvynę, valstybę, kas jį ugdo patriotu?

Ne kartą per spaudą ir asmeniškai šių eilučių autorius bei visuomeninės organizacijos kreipėsi į Lietuvos radijo ir televizijos (LRTV) generalinį direktorių Kęstutį Petrauskį ir LRTV tarybos pirmininką prof. Romą Pakalnį su prašymu vakarais ir rytais per radiją transliuoti giedamą Lietuvos himną, tačiau užsispyrimas pasirodė neįveikiamas, sulauktas vienintelis “rimtai motyvuotas” atsakymas, kad Lietuvos radijas veikia ištisą parą, todėl užtenka “pagroti” himną vidurnaktį.

Apie LRTV (ypač TV) nacionalinį “spindesį” ir skurdą pelnytai rašoma spaudoje, daugelis nuolat labiau klauso “Žinių radijo”. Būtų gera, kad “Žinių radijas”, pasižymintis įdomiomis margaspalvėmis laidomis, patriotiška dvasia, parodytų sektiną pavyzdį Lietuvos radijui ir vidurnaktį 24-tą val. bei rytą 6-tą val. transliuotų giedamą Lietuvos himną.

Gal visi išmoksime, gal visi drąsiau giedosime Tautišką giesmę.

Šimtametė...

Atkelta iš 2-ro psl.

Tuo metu kilo mintis suvienyti susiskaldžiusius Montrealio lietuvius. Marijos Aukštaitės iniciatyva buvo sušauktas 1938 m. Mt-Royal viešbutyje visų organizacijų atstovų ir dirbančių visuomeninių darbą posėdis. Jame dalyvavo Lietuvos garbės konsulas Kanadai plk. Grant-Suttie, Lietuvos konsulas Čikagoje Petras Daužvardis. 1939 m. Vasario 16-osios minėjimo parapijos salėje, parapijos choro, vadovaujamo Kazimiero Žižiūno, dainos buvo transliuojamos per CKAC radiją. Gegužės 21 d. parapijos choras surengė koncertą lėšoms sutelkti būsimoms Lietuvių dienoms Pasaulinėje parodoje Niujor-

ke. Pirmą kartą montrealiečiams su šokiu ir daina per šį koncertą pasirodė 4 metų Rūta Kilmonytė – būsima Rūta Lee – Holywoodo žvaigždė. Jos pasirodymas buvo gražiai aprašytas Amerikos lietuvių laikraštyje *Amerika*. Vilniui vaduoti sąjunga dėl ultimatumo užsidariusi, persiorganizavo į Kanados lietuvių sąjungą, su tuo pačiu tikslu – dirbti

tautinį ir kultūrinį darbą.

1938 m. buvo pastatyta nauja, nors ir laikina, klebonija, kainavusi \$13,000.

Buvo pradėta kalbėti ir apie naujos šventovės statybą, nes esamos patalpos darėsi per mažos, nesaugios ir riboto amžiaus. Pradėta telkti pinigų statybai.

Iki 1940 m. buvo sutelkta \$80,000.

ORTODONTAS
(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

ŠA SAVAITĖ LIETUVOJE

Prezidentas Ukrainoje

Rugpjūčio 13-14 d.d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, darbo vizitu viešintis Kryme, susitiko su Ukrainos vadovu Viktoru Juščenka. Prezidentai aptarė dvišalius santykius, kalbėjosi apie politinę vidaus padėtį Ukrainoje. V. Juščenka pranešė apie pasirengimą artėjantiems parlamento rinkimams. Valstybių vadovai pabrėžė, kad ypač svarbu užtikrinti šių rinkimų skaidrumą.

Vadovai pasidalijo nuomonėmis apie Baltijos ir Juodosios jūros regionuose vykstančias diskusijas energetikos klausimais, aptarė Ignalinos naujo atominio reaktoriaus projektą, kitus tarptautinės politikos klausimus. Jie pabrėžė, kad regionas nuo Baltijos iki Juodosios jūros labai svarbus tolesnei Europos raidai, todėl jo išiliejimas į europines ir euroatlantines struktūras yra strateginės reikšmės uždavinys.

Medininkų 16-osios metinės

Šiemet sukako 16 metų nuo Medininkų tragedijos, kai 1991 m. liepos 31 d. rytą iki šiol nenubausti nusi kaltėliai nužudė Medininkų pasienio punkte budėjusius muitinės darbuotojus A. Musteikį ir S. Orlavičių, “Aro” pareigūnus A. Juozaką bei M. Balavaką, kelių policininkus A. Kazlauską ir J. Janonį. Medininkuose sunkiai sužalotas policininkas R. Rabavičius rugpjūčio 2 d. ligoninėje mirė. Išliko tik sunkiai sužeistas muitininkas T. Šernas.

Minėjimas vyko liepos 31 d. rytą, kai žuvusių pareigūnų artimieji, prezidentas Valdas Adamkus, seimo pirmininkas Viktoras Muntianas bei kiti pareigūnai, Bažnyčios, visuomenės atstovai registravosi simboliniam naktiniam budėjimui tame pačiame vagonėlyje Medininkuose, kuriame 1991 m. budėjo žuvusieji. Po rimties valandos 5 val. ryto prie Medininkų aukų memorialo minėjimo dalyviai klausėsi poezijos, muzikos ir prisiminimų. Vilniaus arkikatedroje bazilikoje 8 v.r. buvo aukojamos šv. Mišios, po jų Antakalnio kapinėse buvo pagerbtas ten palaidotų žuvusiųjų atminimas.

Mirė ambasadorius

Romoje rugpjūčio 16 d. palaidotas pirmasis Lietuvos ambasadorius prie Šventojo sosto Kazys Lozoraitis. Laikini diplomatas palaidotas Romos Santa Maria dei Monti parapijos šventovėje. Rugsėji K. Lozoraičio palaikai bus pargabenti į Lietuvą ir vykdant velionies valią palaidoti Kaune, Petrašiūnų kapinėse. Eidamas 79-uosius metus K. Lozoraitis po sunkios ligos mirė rugpjūčio

13 naktį Romos ligoninėje.

K. Lozoraitis buvo pirmasis nepriklausomybę atgavusios Lietuvos ambasadorius prie Šventojo sosto ir Maltos Ordinui. Šias pareigas jis ėjo nuo 1992 iki 2004 m. Nuo 2004 m. iki pat mirties ambasadorius dirbo be atlyginimo konsultantu Lietuvos ambasadoje Italijoje.

Grižo LITCON-9

Prezidentas V. Adamkus rugpjūčio 9 d. sveikino Lietuvos karius – būrį LITCON-9 – sėkmingai baigusį tarptautinę misiją Irako Basros regione. Lietuvos vadovas dėkojo už atliktą pavojingą tarnybą viename junginyje kartu su Didžiosios Britanijos ir Danijos kariais. Prezidentas pabrėžė, kad Irako stabilizavimo užduotis lieka viena svarbiausių tarptautinės politikos problemų, nuo kurios sprendimo priklauso saugumas ir pastovumas visam pasauliui svarbiame regione. Todėl Lietuva tęs dalyvavimą tarptautinės koalicijos operacijoje “Irako laisvė”.

Per ketverius metus nuo operacijos “Irako laisvė” pradžios daugiau kaip 750 Lietuvos karių prisidėjo prie koalicijos pastangų užtikrinti saugumą ir kurti tinkamas sąlygas, kad Irakas taptų stabilia valstybe. Lietuva aktyviai dalyvauja NATO ir koalicinių pajėgų operacijoje Afganistane, Irake ir Kosove. Šiuo metu tarptautinėse operacijose yra dislokuoti 238 Lietuvos kariai ir 3 civiliai.

Naujas mažumų įstatymas

ELTA žiniomis, vyriausybė rugpjūčio 8 d. pritarė tautinių mažumų įstatymo pakeitimo projektui. Juo siekiama užtikrinti tautinių mažumų politikos tęstinumą ir plėtrą. Tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktoriaus Antano Petrausko teigimu, tautinės mažumos yra patenkintos ir senuoju įstatymu, tačiau pataisų reikia, kad jo nuostatos sutaptų su Europos sąjungos teisės aktais.

Lietuvos lenkai, gudai ir kitos mažumos gyvenimu Lietuvoje nesiskundžia. Jiems leista šalia valstybinės lietuvių vartoti savo gimtąją kalbą bendruomenėje, kurioje gyvena. Taip pat neuždrausta savo kalba viešai skelbti reklamų, išpažinti religijos, kultūros. Naujasis įstatymas leis tautinėms mažumoms palankiau puoselėti savo kultūrą, tradicijas, papročius, išpažinti religiją, mokytis gimtosios kalbos. Pagal Tautinių mažumų ir išeivijos departamentą, didžiausia tautinė mažuma Lietuvoje – rusai. Jų gyvena apie 350,000. Šimtu tūkstančių mažiau – lenkų, o gudų yra apie 63,000. **RSJ**

**EMILIJA ALGAUDĖ
BUKONTIENĖ,**
Karaliaučiaus krašto Ragainės
raiono Uljanovo (Kraupiško)
vidurinės mokyklos lietuvių
kalbos fakultatyvo mokytoja

Tokia tema organizuotas seminaras gražiausiame Lietuvos kampelyje Nidoje. Seminare dalyvavo Karaliaučiaus krašto lietuviško ugdymo įstaigų mokytojai, bendrijų pirmininkai, lietuviškų ansamblių vadovai. Jį organizavo viešosios įstaigos Karaliaučiaus lietuvių bendruomenės pirmininkas Sigitas Šamborskis. Seminaras skirtas pirmosios lietuviškos knygos 460-osioms metinėms. 1547 m. išleistas Martyno Mažvydo *Katekizmas* – nedidelio formato 79 psl. Knygelė neįkainojama savo reikšme mūsų kultūros ir literatūros istorijai. Tai pirmasis spausdintas lietuvių kalbos paminklas, davęs pradžią lietuvių raštijai ir spaudai, svarbus istorinis, kalbinis, literatūrinis bei kultūrinis dokumentas. Seminare buvo pristatytas unikalus leidinys – *Mažosios Lietuvos enciklopedijos* 3-asis tomas; klausėmės pranešimų apie Mažąją Lietuvą, dalyvavome vakaronėje ir ekskursijoje po Kuršių neriją.

Nidos vidurinės mokyklos direktorė Rūta Žeimienė susirinkusiems papasakojo apie mokyklą, jos ryšius su Karaliaučiaus kraštu.

Mokyklos pedagogų tarybos posėdis vyko Karaliaučiuje prie naujai pastatyto L. Rėzos paminklo, kai miestas šventė 750-ąsias metines. Mokytojai, dirbantys Karaliaučiaus krašte, atlieka dvejopą misiją, o lituanistai, kaip sakė direktorė, mąsto giliau, mato plačiau ir jaučia subtiliau. Pasidžiaugė, kad seminaras vyksta lietuvininkų žemėje, kur toks švelnus marių smėlis, gailinantis Baltijos vandens lašas, ir linkėjo didelės profesinės bei žmogiškosios sėkmės.

Dr. Vaclovas Bagdonavičius pasveikino susirinkusius, pristatė garbius svečius ir dalyvius, sakydamas, kad Karaliaučiaus krašte dirbantys mokytojai neša šviesą ir dvasios grožį lietuviškajam jaunimui. Lietuvos filosofijos ir meno instituto direktorius, *MLE* redkolegijos pirmininkas dr. V. Bagdonavičius pristatė *Mažosios Lietuvos enciklopedijos* 3-ąjį tomą, apimančią M-R raides, supažindino su Enciklo-

Seminaras apie Mažąją Lietuvą

Jis įvyko gražiausiame Lietuvos kampelyje Nidoje

Nidoje š.m. birželio 8-11 dienomis įvykusio seminaro apie Mažąją Lietuvą dalyviai

pedijos rengimo grupę. Šiame didžiuliame veikale pateikta daug įvairios medžiagos apie Mažąją Lietuvą, tai paminklas ne tik praeičiai, bet ir ateičiai. Joje atsispindi svarbiausi istoriniai įvykiai, tarsi susilieja Didžioji ir Mažoji Lietuva, išryškėja Mažosios Lietuvos dingumas.

Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas leidybai Vytautas Kaltenis sakė, kad jau ruošiamas *MLE* ketvirtasis tomas. Žurnalistas V. Kaltenis, besirūpinantis veikalo iliustravimu, papasakojo, kaip ruošia nuotraukas, talpinamas Enciklopedijos puslapiuose. Jei istorijos negandų vėjai, karai išblaškė žmones, tai Enciklopedija juos suburia.

Dr. Algirdas Matulevičius, *MLE* redkolegijos narys, istorijos skyriaus vedėjas Enciklopediją pavadino lietuvininkų gyvenimo kronika, o tautą, turinčią savo enciklopediją – aukštos kultūros tauta. Mažoji Lietuva gyvuoja žemėlapiuose ir visada gyvuos. *MLE* planuojama išleisti anglų, vokiečių ir rusų kalbomis. Dr. A. Matulevičius papasakojo, kaip buvo brandinama mintis leisti Enciklopediją, kiek darbo reikėjo idėti sukuriant sampratą ir metodiką, sudarant įvairių mokslo šakų vardynus, planuojant programą, ženklus, iliustracijas. Dr. A. Matulevičius šioje darbovietėje dirba 35-erius metus, per tą laiką Mokslo ir enciklopedijų leidykla tapo institutu, padaugėjo darbuotojų. Ruošiant Enciklopediją tenka

patikrinti daug faktų, atrinkti reikiamą medžiagą, todėl Instituto darbuotojai dirba pasiukojančiai.

Dr. A. Matulevičius, dar būdamas studentas, rašė apie Mažąją Lietuvą ir vėliau ją gyveno, gerai pažįsta šį kraštą, gali įdomiai apie jį papasakoti. Mažoji Lietuva – mūsų kraštas, todėl Enciklopedijoje stengiasi parodyti jo baltiskąją kilmę. Tai kapitalinis darbas, Lietuvoje nėra kito tokio leidinio, kuriame viskas būtų taip išsamiai aprašyta.

Mažosios Lietuvos fondo atstovė Rūta Mačiūnienė papasakojo apie fondo veiklą, jo paramą Karaliaučiaus kraštui. Fondas veikia nuo 1985 m., jo centrai – Čikagoje, Montrealyje, Toronte, Vilniuje. Krašto lietuviško ugdymo įstaigoms fondo parama nėra labai didelė, daugiausia lėšų skiriama *MLE* leidimui.

Rūta Mačiūnienė prisiminė istorinę praeitį: 1923 m. sausio sukilimą, įžymius lietuvininkus Erdmoną Simonaitį, Adomą Braką, Jokūbą Stiklorių ir kt. Po šio sukilimo Lietuva turi Klaipėdos uostą. Jei sukilimas būtų buvęs uždelstas, Lietuva neturėtų Klaipėdos krašto. Šiame sukilime dalyvavo R. Mačiūnienės tėvas ir senelis. Rūta prisiminė, kokių tradicijų buvo laikomasi Klaipėdos krašte. Būdamas lietuvininkų bendrijos „Mažoji Lietuva“ viena steigėjų, seimelio išdininkė, išlaikė savo giminių Zaunių, Brožaičių, Juzaičių, Kalvių, Kėkštų kovos už lietuvių tradicijas.

MLE 3-ojo tomo pristaty-

mas jau trečias: prieš tai ji pristatyta Karaliaučiuje ir Pagėgiuose. Už Enciklopediją nuširdžiai padėkojo mokytoja Rūta Leonova, Violeta Lopevienė, kuri sakė, kad vykdama į Ispaniją, nusivežė 1-ąjį ir 2-ąjį tomus, ten rengė kraštiečių vakaronę. Algimantas Savickas iš Karaliaučiaus kalbėjo apie tragišką Mažosios Lietuvos likimą, kai po Antrojo pasaulinio karo per tris dienas buvo pakeisti senieji pavadinimai, Karaliaučiuje senuosius vardus išlaikė tik trys gatvės. Enciklopedija atgaivino to krašto istoriją, paminklus, jos leidėjai įdėjo nepaprastai daug darbo ir dalelę savo širdies.

Vydūno draugijos pirmininko dr. Vaclovo Bagdonavičiaus pranešimo tema – *Vydūnas – lietuvių uola*. Vydūnas – tai mokytojas plačiąja prasme, dirbęs Kintuose, Tilžėje. Tautiškumo, lietuviškumo ir pilietiškumo sąvokos yra neatšiejamos. Dr. V. Bagdonavičius kėlė Vydūno mintis apie žmogiškumą. Tokiu žmogus turi išlikti šioje žemėje, jam atsiskleisti reikalingos tam tikros sąlygos. Tauta yra toji sąlyga, kuri padeda tapti žmogumi. Jis kaip pilietis yra neatšiejamas nuo savosios tautos, todėl kartu su tauta reikia eiti tobulėjimo keliu. Vydūnas teigė, kad žmogaus siela amžina ir nesunaikinama. Tauta, neturėdama savo kūrybinių galių, išnyksta.

Dr. V. Bagdonavičius papasakojo apie Vydūno nueitą kelią, jo studijas Vakarų Europoje, gilinimąsi į filosofiją ir pasaulio religiją. Vydūnas

nuo pat jaunų dienų pasiryžo kelti lietuviškumą ir darė viską, kad jis stiprėtų. Jo teigimu lietuvių tauta yra garbinga ir kūrybinga. Išminties jis stengėsi pasisemti iš pasaulio kultūrų, leido filosofinius raštus. Žmogui reikia mokėti augti, stiprėti ir tobulėti, tokią uolą reikia susikurti savo viduje.

Vydūnas žinomas kaip filosofas, rašytojas, visuomenės veikėjas. Jis rašė draminius kūrinius, juos statė. Dramose gausu įvairių simbolių, alegorijų, jų veikėjai – valingos taurių moralinių principų asmenybės. Vydūnas įkūrė Tilžės lietuvių giedotojų draugiją, jai vadovavo, rengė dainų šventes, vadovavo bažnyčios chorui, daina kėlė lietuvių tautos dvasią. Savo sudėtingomis dramomis – misterijomis kėlė lietuvių dramaturgiją į europines aukštumas. Mokytojai turėtų studijuoti Vydūno veikalus, kad, pasisėmę iš jų šviesos, galėtų šviesti kitus.

Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto vyr. mokslinis bendradarbis, *MLE* redkolegijos narys dr. Algirdas Matulevičius kalbėjo apie Karaliaučiaus kraštą – lietuvininkų ir prūsų etninę žemę. Mažoji Lietuva kaip savitas etnokultūrinis regionas susiformavo iki XVI š., o jos vardas žinomas ir vartojamas nuo XVI š. Pagrindą sudarė skalvių, nadruvių, pietinių kuršių ir sūduvių žemės. Karaliaučiaus kraštas – Rytprūsų šiaurinė dalis 1945 m. po Postdamo konferencijos atiteko Rusijai. Dr. A. Matulevičius kalbėjo apie prūsų, Prūsiją ir prūsų. Prūsai – baltų genčių prūsų gyventas kraštas. Prūsų žemės driekėsi tarp Vyslos ir Nemuno. Lietuvius ir prūsų siejo kalba, religija, istorija ir kultūros tradicijos. Prūsija – vokiečių valdoma valstybė. Prūsijos karaliai visada vartojo Lietuvos vardą.

Mažajoje Lietuvoje buvo sukurta provakarietiška kultūra ir visuomenė. Iš Vakarų Europos atvykę kolonistai į šį kraštą atnešė savo kultūrą. Lietuvininkai gyveno gerai, jų kultūra buvo aukštesnė, skyrėsi gyvenimo būdas, požiūris į darbą. Jų vis mažėjo, nenu-tautėjo tik patys atkakliausieji, kiti, norėdami gyventi geriau, prisitaikė prie vokiečių. (Ntrs. S. Šamborskio)

(Bus daugiau)

Seminaro „Mažoji Lietuva – lietuvių raštijos lopšys“ dalyviai darbo metu Nidoje šių metų birželio 8-11 dienomis

P O K A L B I A I

Aktualieji klausimai Lietuvoje

Iš pokalbio su humanitarinių mokslų daktaru Kazimieru Garšva

– Dažnai skelbiama apie Lietuvos ekonomikos augimą ir gerėjantį gyvenimą. Tai džiugu. Bet per 16 metų 400,000 gyventojų praradimas lyg ir prieštarauja statistikai apie gerėjančią būklę. Ką Jūs tuo reikalu galėtumėte pasakyti?

– Eiliniam piliečiui gyvenimas, deja, dažniausiai nepagerėjo tiek, kad jis taptų laimingesnis ir jo išvaizda taptų džiugi. Labai didelis skirtumas tarp saujelės milijonierių, elgetų ir šiaip sunkiai pragyvenančių. Silpna vidurinioji klasė, kuri dukart atkūrė ir apgyvėnė Lietuvos valstybę. Džiugias žinias skleidžia valdininkai, kurie savęs nenuskriaudžia, bet dažnai nesugeba gerai tvarkyti Lietuvos reikalų. Mažėjant lietuvių skaičiui, jiems senėjant galime sulaukti tokio sukrėtimo – tautybių ir rasių maišymosi – kokio mūsų žemėje dar nebuvo. Prieš 1500 metų maišėsi tik indoeuropiečiai, bet seniausią jų kalbą išlaikėme.

– Naujiems pavaldiniams daug reikšmės suteikiant, paprastu žvilgsniu žvelgiant, Lietuvai ir toliau vadovauja buvusios kompartijos veikėjai. Kokia, Jūsų nuomone, yra buvusi pagrindinė priežastis, kad per 17 metų neįstengta ar nenorėta atsikratyti komunistinės sistemos auklėtinių?

– Priežastys yra gal penkios: 1. tie kadrai buvo ugdomi beveik pusę amžiaus, o kitamaniai, kitakilmiai – žlugdyti; 2. jie buvo vieningesni, vienas kitą labiau palaikė ir palaiko; 3. jie užėmė geresnes pozicijas, kaip vadovai buvo geriau išsireklamavę, kitiems labiau žinomi; 4. jie su giminėmis, draugais neleido priimti desovietizacijos įstatymo; 5. juos labiau palaiko kai kuriuos užsienio valstybės, bent jau Rusija.

Komunistinės sistemos „auklėtiniai“ taip pat nevienodi. Jų balsai ir darbas lėmė, kad 1990 m. buvo atkurta ir apginta Lietuvos valstybė. Vi-

si, kas tada Lietuvoje turėjo iki 60-65 metų, formaliai buvo komunistinės sistemos auklėtiniai. Bet gal bent trečdalis ar pusė jų tėvų žodžiu, Lietuvos partizanų ir tremtinių auka, Nepriklausomos Lietuvos

Kazimieras Garšva, humanitarinių mokslų daktaras

ir Vakarų pogrindžio spauda, radiju, išeivija, mūsų valstybės kūrėjais, tautos dainomis, padavimais, sveiku protu tikėjo labiau negu komunistų propaganda. Už Lietuvą jie sudėjo ir deda daug aukų. Lemiamą reikšmę turėjo istorinė atmintis: 1918 m. Lietuvos valstybė atkurta po 123 metų nuo jos visiško praradimo, o 1990 m. – po 50 metų. Okupacijų padariniai lieka. Pakruojo sribokų vaikai pasiūlė net atstatyti paminklą bolševikų vadovui K. Poželai.

– Lietuvos bendradarbiavimas su Lenkija valstybiniu mastu daugelio yra vertinamas teigiamai, net kaip pozicijų stiprinimas prieš Maskvą. Ką Jūs tuo reikalų galėtumėte pasakyti?

– Taip ir yra, bet nereikia bendradarbiauti užmerkus akis ir užsikišus ausis. Nereikia užmiršti brolių latvių, Skandinavijos šalių, Vokietijos ir daugelio kitų pasaulio valstybių. Su gudais esame panašios kilmės, mūsų valstybių santykiai taip pat galėtų būti geriau sprendžiami.

Lenkija išlaikė savo politikos tęstinumą, o Lietuva (tiksliau – jos valdininkai) – nutraukė. Atsisakyta bet kokia forma oficialiai įvertinti Len-

kijos okupacijos padarinius ir tai mums kasdien atsiliepia. Prezidentas V. Adamkus sudarė komisijas Sovietų Sąjungos, Vokietijos okupacijoms įvertinti, o komisijos Lenkijos okupacijai įvertinti nesudaro, palikdamas tai Lietuvos, Ukrainos, Gudijos visuomeninėms organizacijoms. Lietuvos valdžia neprotuoja, kad Lenkija Lietuvos rytus vadina savo pakraščiu ir finansuoja mūsų konstituciją ir įstatymus pažeidžiančius autonominius, kurie kilo iš prosovietinių komunistų. Nuo Lenkijos okupacinės kariuomenės, Armijos krajosvos nukentėjusiems asmenims ne tik nekompensojama, bet ir statomi šiems genocido vykdytojams paminklai. Mažeikių, Kėdainių Lenkijai parduotose įmonėse lietuviams strateginis partneris moka mažiau, reikalauja išmokyti ir lenkų kalbą... Dėl to sakoma, kad vieną „vyresnįjį brolių“ pakeitė kitas ir tai trukdo palaikyti iš tikro gerus kaimyniškus valstybių santykius.

– Vilniaus kraštas per daugelį metų buvo planingai lenkinamas. Kas per 17 Lietuvos nepriklausomybės metų buvo daryta, padaryta ar planuota lietuviškumui stiprinti tame krašte?

– Dabartinė Lietuvos valdovybė per 17 metų tradicinei etninei savo kultūrai palaikyti ir ugdyti padarė tik ketvirtadalį to, ką per tą patį laiką atliko prieškarinio Lietuva. Svarbiausi 15 metų valstybės darbai yra penki, bet nė vienas jų dėl Lenkijos ir lenkų partijos trukdymo iki galo neįgyvendintas: 1. 1992 m. už priešvalstybinę veiklą dvejiems metams paleistos Vilniaus, Šalčininkų rajonų tarybos; 2. tik 7 metus veikė Valstybinė komisija rytų Lietuvos problemoms išnagrinėti (vėliau – Regioninių problemų komisija); 3. metams buvo sudaryta Komisija Armijos krajosvos veiklai Lietuvoje įvertinti;

Nukelta į 11-tą psl.

KANADOS ĮVYKIAI

Vyriausybės pertvarka

Naują aktyvios politikos sezoną Kanados vyriausybė pradeda ministerių portfelių keitimu. Patys populiariausi S. Harper padėjėjai keičiasi tarpusavyje pareigomis. P. MacKay, buvęs užsienio reikalų ministeris, tampa gynybos ministerijos vadovu. Perduodamas šias pareigas jam, ministeris pirmininkas tikisi geresnio Afganistano misijos organizavimo ir problemų sprendimo. O P. MacKay darbą perima M. Bernier, lig šiol vadovavęs pramonės ministerijai. Šis sumanus ir mokantis puoselėti viešuosius ryšius politikas valstybės vadovo pasitikėjimo nuspelnė, prancūzų kalba propaguojamas ir aiškindamas valstybės biudžeto planus. Jo nuopelnai vertinami, ginant Kanados interesus ginčiuose ir derybose su JAV dėl minkštosios medienos. J. Prentice, buvęs ministeris indėnų reikalams, rūpinsis pramonės sritimi. G. O'Connor, buvusiam gynybos ministeriui, numatytos valstybinių mokesčių ministerio pareigos. Iš viso buvo prisaikdinti 9 nauji vyriausybės nariai.

Kvebeko indėnų savivalda padės stiprinti visų pakopų vyriausybių – provincijos, federacijos ir vietinės ryšius. Taip įvertino priimtą susitarimą Kvebeko partijos vadovė Pauline Marois. Nuo šiol Kvebeko provincijos 10,000 inuitų gali turėti savo vyriausybę ir vietinės reikšmės įstatymus. Savivalda veiks Nunavik teritorijoje, kuri užima trečdalį provincijos ploto. Indėnų savivaldys galės rinkti mokesčius, leisti vietinės reikšmės įstatymus, rūpintis švietimu ir sveikatos apsauga. Kitose srityse teritorija būtų pavaldi provincijos ir federaciniam įstatymams. Tačiau sutartyje nesvarstoma, kas atsitiktų su indėnų savivalda ir teritorija, jei Kvebekas pasiektų savo tikslą ir atsiskirtų nuo Kanados. Indėnams priklausantys plotai turtingi įvairiais metalais ir mineralais.

Stiprėja tarpusavio bendradarbiavimas ir asmeninė draugystė tarp Kanados ir Australijos vadovų. John Howard, Australijos ministeris pirmininkas, buvo pirmasis užsienio valstybių vadovas, atvykęs pasveikinti naujai išrinktos Kanados konservatorių vyriausybės ir jos pirmininko. O rugsėjo mėn. Kanados ministeris pirmininkas S. Harper pakviestas į Australijos parlamento sesijos atidarymą. Jis pasakys kalbą teroristų išpuolio Niujorko 6-ųjų metinių proga. Iš pradžių šiai misijai buvo pakviestas Japonijos ministeris pirmininkas, bet dėl krizės savo valstybės parla-

mente jis negali atvykti. Kanados ministeris pirmininkas buvo pakviestas dalyvauti antrajame Australijos parlamento posėdyje, tačiau buvo paprašytas pakeisti negalintį dalyvauti Japonijos vadovą. Šis kvietimas sutampa su būsima kelione į Azijos-Ramiojo vandenyno valstybių ekonominių reikalų pasitarimą Sidnėjuje. Kanados parlamento opozicinės partijos pritaria valstybės vadovo pasirodymui Australijos parlamente ir kviečia, kad būsimoje kalboje būtų aptarta visuotinai reikšmingas klimato atšilimas. Abiejų valstybių valdančiosios konservatorių partijos vyriausybės kritikuojamos už vangumą, sprendžiant šias problemas.

Asmeniniai ryšiai, abipusis bendradarbiavimas stiprėja ir su Meksikos prezidentu Felipe Calderon. Pastarasis su visa šeima – žmona ir trimis vaikais – yra pakviestas ilsėtis oficialioje ministerio pirmininko vasarvietėje prie Haringtono ežero (Kvebeko provincija). Svečias į vasarvietę atvyksta, pasibaigus Šiaurės Amerikos laisvos prekybos sutarties (NAFTA) dalyvių pasitarimui su JAV prezidentu G. Bush. Kanados ir Meksikos valstybių vadovai – ne tik prekybos partneriai, bet ir draugai, labai panašūs savo padėtimi. Abu turi ekonominių mokslų išsilavinimą, abu pagal politines pažiūras – konservatoriai, beveik bendraamžiai, auginantys jaunas šeimas.

Kanados konservatorių vyriausybė labai nuosekliai gina valstybės nuosavybę ir interesus tolimoje Arktyje. Lankydamasis pačiame šiauriausiam ir šalčiausiam Žemės rutulio kampe, nutolusiam nuo Šiaurės poliaus tik 600 km, ministeris pirmininkas paskelbė, kad Resolute Bay (Nunavit) bus įsteigta karinių treniruočių stovykla ir giliavandenis uostas. Keliaudamas po kanadiškąją Arkties teritoriją, S. Harper pranešė, kad bus plečiamas valstybinis parkas, kuris taptų pasaulinio saugotino paveldo dalimi.

Kasmetiniame provincijų ir teritorijų vadovų susirinkime nepavyko pasiekti vieningo susitarimo dėl oro ir aplinkos taršos reguliavimo, dėl švaresnių automobilių prekybos. Tačiau visi sutiko dalyvauti vieningame aplinkos ir oro taršos tyrimo registre, pagal vieningą metodiką stebėti ir vertinti oro taršos keitimąsi, išmetamų į orą kenksmingų atliekų kiekį. Pasitarime išpareigota padidinti 25,000 megavatų švarios – saulės, vėjo, vandens energijos gamybą. **SK**

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Algis MEDELIS QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
I LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų
apžiūrėti Toronto miestą, Niagara
Otavą, Kvebeką ir t.t. - teirau!

VISUOMET ruošiamos maistinės
Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje
nėra bū

Tel. 416-531-8110

Medeliai atostogauja!

Jeigu prireiktų skubiai išskristi į Lietuvą, kreipkitės į
mano bendradarbę Adrianą telefonu – 416-531-8110.

Grįžtame rugsėjo 12 d.

#1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos vykdomos iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOL. KAS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO
DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

MŪSŲ TĖVYNĖJE

KREIPSIS Į ETT

Rugpjūčio 16 d. Lietuvos vyriausybės strateginio planavimo komitetas nutarė, kad Lietuva kreipsis į Pirmosios instancijos teismą, veikiantį prie Europos bendrijų Teisingumo teismo, ir pateiks ieškinį Europos komisijai dėl pastarosios sprendimo skirti šalies poreikių neatitinkančią apyvartinių taršos šiltnamio dujomis leidimų 2008-2012 m. kvotą. Lietuva prašė Europos komisiją, kaip numatė pateiktas tvirtinti Nacionalinis apyvartinių taršos leidimų paskirstymo planas, 2008-2012 m. laikotarpiu leisti šalies įmonėms kasmet į atmosferą išmesti vidutiniškai 16.59 mln. tonų šiltnamio dujų. Kai 2006 m. lapkritį EK nusprendė beveik dvigubai sumažinti šį kiekį ir nustatė 8.851 mln. tonų metinę kvotą, valstybė paprašė peržiūrėti šį sprendimą ir padidinti nustatytąjį kiekį bent iki 11.017 mln. tonų, atsižvelgiant į išskirtinę šalies padėtį – spartų ūkio augimą, kai kurių pramonės šakų – cemento, trašų gamybos, naftos perdirbimo – ypatumus, su Ignalinos atominės elektrinės uždarymu susijusias problemas. Be to, skiriant 2008-2012 m. kvotą buvo remtasi tik 2005 m. padėtimi, kuri neatspindi tikrovės. Tačiau EK nepakeitė savo pozicijos ir galutiniu liepos 13 d. sprendimu paliko galioti 8.851 mln. tonų metinę kvotą. Lietuva – jau septintoji ES šalis, nusprendusi teismo būdu ginti savo interesus. Su panašiais ieškiniais į Pirmosios instancijos teismą jau kreipėsi Slovakija, Lenkija, Čekija, Vengrija, Estija ir Latvija.

GYVENTOJŲ APKLAUSA

Rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų firmos „Baltijos tyrimai“ duomenimis, liepos mėnesį 24% Lietuvos gyventojų teigė, kad jų šeimos finansinė padėtis per pastaruosius du mėnesius pagerėjo, o 11% nurodė, kad ji pablogėjo. Per metus pasitenkinimas demokratijos veikimu šalyje 5% pagerėjo. Šiemet liepos mėnesį 45% apklaustųjų teigė, kad jie patenkinti demokratijos veikimu. Pernai tokių buvo 40%. Šeši iš dešimties (58%) Lietuvos gyventojų buvo įsitikinę, kad reikalai Lietuvoje iš esmės krypta į gerąją pusę. Iš viso 67% apklaustųjų pareiškė, jog labiausiai pasitiki Bažnyčia, Lietuvos banku – 65 %, žiniasklaida – 52%. Populiariausiu visuomenės veikėju išliko prezidentas Valdas Adamkus, kurį palankiai vertino 70% apklaustųjų. Pirmajame penketuke toliau išvardinti EK narė D. Grybauskaitė, sulaukusi 63% palankių vertinimų,

ministeris pirmininkas G. Kirkilas (54%), socialinės apsaugos ir darbo ministrė V. Blinkevičiūtė (53%) ir policijos generalinis komisaras V. Grigaravičius (48%).

DAUG PERSODINIMŲ

Pagal transplantacijų skaičių per metus Lietuva vos atsilieka nuo Didžiosios Britanijos bei Lenkijos ir lenkia Latviją ir Estiją, rašo LGTIC. Europos komisijos duomenimis, pernai atlikti 54 inkstų, 3 kepenų, 10 širdies ir 37 ragenų persodinimai. Kaimyninėse Latvijoje bei Estijoje pernai neatliktas nė vienas kepenų persodinimas. Estijos medikai persodino 18 inkstų, tačiau neatliko nė vieno širdies persodinimo. Tarp Skandinavijos šalių šios srities operacijų skaičiumi pirmauja Suomija – per metus atlikti net 207 inkstų persodinimai. O Ispanijoje pernai atlikta 2055 inkstų, 1051 kepenų ir 274 širdies persodinimų. Tai lemia ir tame krašte žymios ilgametės aukojimo tradicijos. Patys blogiausi rezultatai Gruzijoje – jokių efektyvių aukotojų ir jokių persodinimų čia neatliekama.

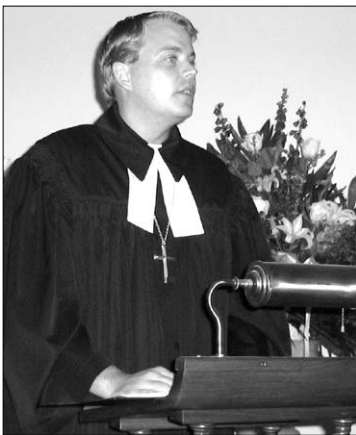
NESAUGU VERSLUI

Karaliaučiaus srityje dirbantys lietuviai jaučiasi nesaugiai dėl išpuolių prieš verslininkus, rašo LGTIC. Rugpjūčio 9 d. naktį Karaliaučiuje nužudytas vienas iš lietuviško kapitalo statybų bendrovės „Rosslitstroj“ savininkų Aleksandras Semkinas. Užpultas savo gyvenamo namo laiptinėje, jis mirė nuo durtinių žaizdų. Velionis buvo baltandį dingusio šios įmonės generalinio direktoriaus Stanislavo Juciaus artimas bičiulis. Firmos vadovybė svarsto, ar tęsti veiklą Karaliaučiuje. Lietuvos diplomatai per susitikimą su Rusijos atstovais išreiškė susirūpinimą dėl įvykių, kurie kelia pavojų Lietuvos piliečių saugumui. Lietuvos URM atstovas N. Statkus pranešė Rusijos ambasada Lietuvoje, kad jei nebus imtasi priemonių verslo saugumui Karaliaučiaus srityje užtikrinti, Lietuva bus priversta kelti šiuos klausimus ES susitikimuose.

TAUTYBĖ – ŽEMAITIS

LGTIC/Šiaulių kraštas praneša, kad jau rugsėjį visiems save pareiškusiems žemaičiais bus išduodami tautybę patvirtinantys pažymėjimai. Inicijatyvos įvesti atskirą žemaičių tautos registrą, kuriame bus vedama žemaičių tautybę deklaruojančių žmonių apskaita, ėmėsi už oficialų žemaičių tautybę įtvirtinimą Civilinės metrikacijos registro dokumentuose kovojantys veikėjai. Šiuo metu save žemaičiais skelbė jau per 1,500 Lietuvos piliečių. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

Kun. Liudas Miliuskas, lietuvių evangelikų liuteronų „Tėviškės“ parapijos klebonas. Nuo š.m. liepos 29 d. parapija veiks naujose patalpose St. James Lutheran, Western Springs, IL

Ntr. E. Šulaičio

Hamilton, ON

A.a. POVILAS KANOPA, daugelį metų vadovavęs Hamiltono šaulių kuopai, mirė sulaukęs 90 m. amžiaus. Jo atminimui, reikšdami užuojautą velionies giminėms ir draugams, Kanados lietuvių fondai aukojė: \$25 – M.D. Jonikai; po \$20 – P. G. Breichmanai, P.A. Armonai, Z. Čečkauskas, J. Krištolaitis. **JK**

A.a. POVILUI KANOPAI mirus nuoširdžiai užjausdami jo šeimą, Šaulių sąjungai Lietuvoje aukojė: \$50 – Gražina Kažemėkienė; \$20 – I.P. Zubai, A.K. Žilvyčiai, M. Barisienė, K. K. Deksniai, O.A. Jusiai, S.J. Remesat, A. Lesčius, S. Matukaitienė. **A. Jusys**

A.a. POVILO KANOPOS atminimui, užjaučiant dukrą Audrą, sūnų Rimantą ir jų šeimą bei visus gimines *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukojė: \$25 – E.M. Klevas; \$20 – E.K. Gudinskai, A. Volungienė.

A.a. PETRUI STUOKAI mirus, užjausdami dukrą Donatą, seserį B. Stanienę ir visus gimines, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukojė: \$50 – K.J. Januškevičiai; \$20 – E.K. Gudinskai, S. Kareckas, E. Liaukienė, I. Repečkienė; \$5 – A. Volungienė. Dėkojame aukojusiems – **PLV komitetas**

Wasaga Beach, ON

ŠIOS APYLINKĖS lietuvių pensininkų klubo žiniaraštyje *Wasagos pašvaistė* (liepa 2007) rašoma, kad puikiai praėjo metinė gegužinė (data nenurodyta), pasveikinti liepos mėnesį gimusieji ir naujas narys Viktoras Narušis. Paskelbti numatomi renginiai, pareikšta užuojauta artimiesiems, mirus a.a. M. Laurinavičienei. **Inf.**

Vasagos pensininkų klubo gegužinėje Gerojo Ganytojo misijoje liepos 8 d.

Ntr. K. Poškaus

Džiaugiamasi kunigo veikla

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagiečiai, ypač tie mūsų tautiečiai, kurie lankė Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos šventovę Marquette parko rajone, gerai prisimena jauną kunigą Rimvydą Adomavičių, kuris apie porą metų darbuosis tarp Čikagos lietuvių. Per tą laikotarpį jis taip buvo pamėgtas parapijiečių ir apskritai mūsų tautiečių, kad vietos lietuviai apie mėnesį laiko sekmadieniais rengė demonstracijas prieš šventovės, pasisakydami prieš parapijos kleboną kun. A. Markų, dėjusį visas pastangas, kad šis visų mėgstamas dvasiškis būtų išsiųstas atgal į Lietuvą.

Kaip jau gerokai anksčiau buvo rašyta, kun. Rimvydas gavo paskyrimą į naujai pastatytą šventovę Lietuvos kurortiniame miestelyje Nidoje. Lietuvoje leidžiamas krikščioniškos minties kultūros ir visuomenės laikraštis *XXI amžius* nesenai išspausdino dr. Gražinos Kačerauskienės straipsnį apie Kuršių nerijos sukaktis, kuriame nemažai vietos paskyrė ir kun. Rimvydui.

Čia spausdiname kelias ištraukas iš to rašinio. „Praėjusiais metais buvo paminėta naujos Nidos katalikų bažnyčios atidarymo trejų metų sukaktis. Dabar nidiškiai ir svečiai meldžiasi miesto centre ant kalnelio pastatytuose originaliuose ir erdviuose Dievo namuose (architektų A. Zavišos, R. Krištopaičio projektas). Jau beveik dveji metai parapijos sielovada vadovauja kunigas R. Adomavičius. Jis surengė gražų, nors ir mažos sukakties, naujos bažnyčios paminėjimą, kuriame dalyvavo vietos saviveiklos kolektyvai. Ilgai netilo giesmės ir dainos. Be savų, koncertavo ir svečiai iš Latvijos. Vietos restoranų ir kavinių savininkų dėka visiems dalyviams buvo surengtos iškilios vaišės be alkoholio.

Su kunigo Rimvydo atėjimu Neringos bendruomenės gyvenime daug kas pasikeitė. Nidos vidurinės mokyklos direktorės pavaduotojos Albinos Stūrienės pasakojimu, labai sustiprėjo bažnyčios ir mokyklos organizuojami bendri renginiai. Rugsėjo 1-ąją, dalyvaujant mokytojams, moki-

niams, jų artimiesiems, bažnyčioje vyksta pirmasis naujų mokslo metų renginys – šv. Mišios, įvardytos gerumo pamoka.

Kun. R. Adomavičius prieš atsisveikinimą Čikagoje su Švč. Mergelės Marijos gimimo parapijos Marquette Parko apylinkėje lietuvių teisės komiteto veikėja Brone Barauskiene

Ntr. E. Šulaičio

Panašiai užbaigiami mokslo metai. Kartu su bažnyčia mokykla mini Mokytojo dieną, valstybines ir kitas šventes. Klebonas dalyvauja tėvų susirinkimuose, bendradarbiauja teikiant psichologinę pagalbą šeimoms, rengiant diskusijas įvairiomis temomis. Jau tapo tradicija mokykloje gruodžio mėnesį skirti žmogaus santykio su Kristumi apmąstymams.

Žiemos penktadieniais mokiniai renkasi prie mokykloje papuošto Advento vainiko, uždega žvakutę ir klausosi ne tik kunigo Rimvydo minčių, bet išsako ir savas apie pagalbą ir pagūdą kitam. Adventą užbaigia popietė mokytojams ir moksleiviams. A. Stūrienė sako, jog kunigo Rimvydo tikybos pamokos ugdo dvasingumą, gerumą, teisingumą, atvirumą naujoms galimybėms, sąmoningą ir atsakingą elgseną.

Straipsnis baigiamas tokiomis mintimis: „Daug gražių žodžių Neringos gyventojai gali pasakyti kun. Rimvydui Adomavičiui. Žmonės dėkingi jam už supratingumą, užuojautą ir paramą skausme, už jo toleranciją ir bendravimą, už tai, kad daug ką pažadino. Linki jam tvirtybės ganytojo darbe žmogaus ir Tėvynės gerovei. Linki ir toliau gyventi pagal pasirinktą credo: 'Kilti ir kelti'“.

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

SKAITYTOJAI PASISAKO

LABAI MALONI TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ ADMINISTRACIJA

Trupučiuką pasivėlavęs siunčiu TŽ prenumeratos mokėstį. Neturėdamas nei kanadiškų ar amerikoniškų dolerių, tad įdedu angliškais pinigais 35 svarus, kad iškilmingieji *Tėviškės žiburiai* mane lankytų dar vienus metus. Aš jų laikiu kaip gervę lietaus. Tai puikus savaitraštis, iš kurio sužinai, kas lietuviška-me pasaulyje vyksta. Už tai ačiū jų išmintingiems redaktoriams, o labiausiai p. Česlovui Senkevičiui. Dieve duok jam geros sveikatos dar ilgus metus rašyti tokius puikius vedamuosius. Su visais kuo geriausiais linkėjimais visam TŽ štabui! Pagarbiai Jūsų –

Stasys Kasparas, England

LIETUVIŲ KAPINĖS KANADOJE

Prieš 40 metų Mississaugoje buvo įsteigtos lietuvių kapinės kleb. kun. Petro Ažubalio sumanumu, nes tautiškas kapinės yra draudžiama steigti Kanadoje. Dar gyvas būdamas kun. P. Ažubalis rekomendavo po du laidotis sklype, nes kapinių mažas žemės plotelis, greit pritruks vietos lietuviui pasilaidoti. Daug kas pirko sklypus savo šeimai ir laidojosi vienas sklype ar du ir taip buvo per 40 metų. Lietuviai iš įvairių vietovių, net ir iš kitų valstybių, ir jau pripildė per 80% kapinių paminklais. Lietuvių kapinių valdyba staiga pakeitė buvusią tvarką ir esančią kitose kapinėse, ir dabar viename sklype laidotis dviem draudžiama. Net ir nelaimės atveju, jei ant paminklo nėra mirusio šeimos nario vardo, neleidžiama laidotis su kūnu karste, bet "pataria", įsako susideginti, tik tuomet bus leidžiama mirusiojo pelenus užkasti šeimos kapo sklype. Didelis skausmas nelaimės palies-tom šeimom. Tokio kapinių valdybos nutarimo niekur nebuvo paskelbta.

Kun. K. Kaknevičius

Reiškiu nuoširdžią padėką buvusiems Vietinės rinktinės kariaims, gyvenantiems Toronte, už finansinę paramą Vietinės rinktinės karių kapų tvarkymui ir priežiūrai.

Gudijos Gervėčių krašto Lietuvių bendruomenės pirmininkas Vladas Lukša

Edmonton, AB

A.a. žmonos ONOS POPI-KAITIENĖS 4 metų ir dukters DANOS (Danutės) NINOWSKY 8 metų mirties metinėms paminėti, Juozas Popikaitis *Tėviškės žiburiams* aukojo \$200.

SP
PA
U
S
T
I
V
E

PRINTING
NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarė.
Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143
Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklapis: www.homesgeorgianbay.com

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Fondas
Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 45 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.09 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.51 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.37 mln. dol.

**Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 55 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd.pal.čekių sąsk. iki .0.75%
santaupas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius2.50%
180 dienų indėlius2.50%
1 m. term. indėlius4.00%
2 m. term. indėlius4.00%
3 m. term. indėlius4.10%
4 m. term. indėlius4.20%
5 m. term. indėlius4.35%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.4.00%
2 m. ind.4.00%
3 m. ind.4.10%
4 m. ind.4.20%
5 m. ind.4.35%

PASKOLAS

Asmeninės nuo8.50%
nekiln. turto 1 m.6.80%

•Nemokami čekių sąskaitų
apmokėjimai

•Narių santaupos
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Floridos pietvakariuose, Fort Myer ir Cape Carol vietovėse, veikia Lietuvių bendruomenės apylinkė. Jos daugumą sudaro naujieji ateiviai iš Lietuvos. Šios apylinkės valdyba, kuriai pirmininkauja Danutė Balčiūnienė, įsteigė savaitgalio lietuvišką mokyklą "Ažuoliukas". Spėjo suorganizuoti Floridos lietuvių suvažiavimą. Steigiant lietuvišką mokyklą kilo mintis kaip nors Floridoje suorganizuoti Floridos lietuvių vaikų vasaros stovyklą. Buvo susisiektas su kitų lietuviškų mokyklų vadovybėmis ir rasta nuoširdaus pritrimo. Ypač stipriai dėl stovyklos suorganizavimo pasisakė "Ažuoliuko" mokyklos vedėja Inga Balčiūnienė, pareikšdama, kad Floridoje gyvenantiems lietuvių vaikams yra būtina vasaros stovykla. Taipgi stovyklos sumanymą parėmė ir Floridos pietvakarių LB apylinkės valdyba. Taip praėjusiais metais Inga Balčiūnienė su vyru Olegu ir mokytoja Giedre Avellino pradėjo ieškoti stovyklai vietos. Po ilgesnio ieškojimo pavyko rasti Myaka River Park vietovėje iš rąstų pastatytus namelius, labai tinkančius vasaros stovyklai. Taip šiemet birželio 10 d. ir įvyko lietuvių vaikų stovykla Floridoje, sutraukusi 41 vaiką. Stovyklos viršininkė buvo Inga Balčiūnienė, kiti vadovai: Inga Baniotienė, Lina Tamolienė, Irena Gulbinaitė ir Aurimas Jonuškis. Pasak stovyklos vyr. vadovės, vaikai noriai praleido laiką stovykloje, dalyvaudami visuose užsiėmimuose. Birželio 15 d. vyko stovyklos uždarymas, ir mokiniai atliko savo pasirodymus. Buvo ir suvažiavusių tėvų pasitarimas. Norima steigti daugiau lietuviškų mokyklų.

Airija

Šio krašto lietuviai susirūpino dėl dvigubos pilietybės netekimo, kaip skelbia DELFI. Susidarė problemos dėl Lietuvos piliečių vaikų.

Net tėvams, pageidaujant jie negali turėti kito krašto pilietybės. Tą problemą sudaro Lietuvos migracijos departamento pareigūnų reikalaujama pažyma dėl neįgytos Airijos pilietybės, nors tokių pažymų išdavimas nėra numatytas Airijos teisės aktuose. Airijos lietuvių bendruomenės vadovybei skundėsi tėvai, kad dėl tokios Lietuvos pilietybės suteikimo tvarkos Lietuvos piliečių vaikai Airijoje buvo priversti tapti Airijos piliečiais. Vaikas gimęs Airijoje gauna airišką gimimo liudijimą. Tėvai kreipiasi į Lietuvos ambasadą dėl Lietuvos pilietybės suteikimo, o ambasadoje reikalaujama minėtos pažymos iš Airijos pareigūnų. Pastarieji informavo Lietuvos ambasadą, kad reikalaujamos pažymos nebus iš-

duodamos, nes tokių paslaugų teikimas neįeina į jų darbo užduotis. Lietuvos pareigūnai, negaudami tokių pažymų atmeta Lietuvos piliečių prašymus dėl jų vaikams Lietuvos pilietybės suteikimo. Jei lietuviai tėvai išgyvena Airijoje trejus metus, tai jų gimę vaikai tampa Airijos piliečiais. Pagal šio krašto įstatymus Airijos pilietybės atsisakyti neįmanoma.

Australija

Sidney mieste veikia Bibliotekos bičiulių būrelis, birželio 6 d. surengęs sibirinių trėmimų minėjimą. Renginių pradėjo ir jam vadovavo Algis Bučinskas. Savo žodyje jis pažymėjo, kad lietuviai, atkovoję nepriklausomybę, su dvasios pakilimu bei daina, nekeršijo savo skriaudėjams. Taipgi iš žiaurios tremties grįžę tautiečiai negalvojo apie kerštą. Būrelio nariai skaitė ištraukas iš tremtinių atsiminimų, o Ramutis Zakarevičius protarpiais grojo minėjimui pritaikytas melodijas. Aistis Bierė supažindino su poeto Antano Miškinio *Spygliuota odiseja*, Jonas Šarkauskas perskaitė dvi ištraukas iš knygos *Mes išlikom*. Buvęs tremtinys Zenonas Juodviršis priminė savo odiseją. Aida Abromienė perskaitė prisiminimus iš knygos *Kelionė į niekur*. Danutė Maskvytienė supažindino su vaiko išgyvenimais kalėjime ir tremtyje. Margarita Kavaliauskienė perskaitė gaudžią ištrauką iš Elenos Jociūtės knygos *Pėdos mirties zonoje*. O. Maksvytienė jautriai padeklamavo Vytauto Cinausko eilėraštį, išreiškiantį tremtinio pasaulėžiūrą. Jonas Barila *Iš asmeninio laiško* supažindino su jauno berniuko išgyvenimais. Baigdamas renginį A. Bučinskas apibendrino jo mintis ragindamas viską daryti, kad pasaulis niekad neužmirštų lietuvių tautai padarytų skriaudų. Pabaigai nuskaubė *Lietuva brangi*.

Šveicarija

Lietuvos piliečiui, kaip praneša DELFI, gresia sunki kalėjimo bausmė dėl dviejų brangenybių parduotuvinių savininkų nužudymo ir dviejų asmenų sunkaus sužeidimo. Kaltinamasis buvo atsitiktinai sulaikytas važiuojant traukiniu Bavarijoje, kai policininkas pastebėjo brangų keleivio laikrodį. Pas jį rasta ir kitų brangenybių. Įtariama, kad lietuvis apiplėšė penkias brangenybių krautuves, nužudytį du asmenys ir sunkiai sužeistį kiti du asmenys. Jam gresia bausmė iki gyvos galvos. Tai esą antras lietuvis, kaltinamas tokiais nusikaltimais. Prieš kiek laiko Vilniaus teismas nusprendė Italijai išduoti kaunietį Gediminą Gerčių, kuris įtariamas dalyvavęs penkiuose apiplėšimuose ir pagrobęs brangenybių už milijoną eurų. G. Gerčius veikė su ginkluota gauja. **JA**

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING &
APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**Lougheed Funeral
Home**
Žmonės, kurie atjaučia kitus
Sudbury Ontario

Vėrinys iš gintarėlių

ELENA
DEKAMINAVIČIENĖ

Mano rankose Benjaminio Kondrato knyga *Kūrėjų pėdsakais* (250 psl., UAB “Karminas” 2006, V). Tai trečioji autoriaus knyga, išleista Lietuvos nepriklausomybės metais. Ši knyga – Kauno pakraštys, Prienų rajone, Kazlų Rūda. Autorius išsamiai, su dideliu kruopštumu, tartum įvairių dydžių gintarėlius suvėrė juos į nuostabų vėrinį. Ir kiekvienas gintarėlis – tai kūrėjas, žmogus, turintis savo šaknis – gimtinę. Jo kūryba, jaunystės ir vaikystės metai, gimimo vieta, aplinka davė impulsą kūrybai, patriotiškumui, intelekto ugdymui, meilę Tėvynei ir nepaprastą tikėjimą tuo, ką žmogus daro.

“Esu mažas, mažiausias vabalas. Esu niekas, bet esu”, rašė Meldynų Volungė savo straipsnelyje *Kai klausausi tautos gaidos* (Gimtinė, nr. 4).

“Esu niekas...” Niekas – tai nulis, tai kažkokia tuštuma, neegzistuojanti būtybė ar dar kas neapčiuopiamo?... O štai jau mažiausias vabalas – tai jau kas kita. Visi mes esame vabalai, deja, ne tranai, ar kokie parazitai, bet dirbantys, triūsiantys, atliekantys savo darbą. Tie vabalai knibžda kiekviename rajone, miestelyje, bažnytkaimyje ir kaime. Jie rašo. Rašo vieni sau, kiti išdrįsta ir glaudžiasi prie didesnio būrio vienminčių, ir taip jau turime literatų klubus, kuriuose darbuojasi dešimtys, šimtai tokių vabalų. Ir nė vienas nesvajoja tapti įžymiais poetais, rašytojais, žvaigždėmis. Jie – mūsų Lietuvos valis. (E. Dekaminavičienė, *Ne vien tik pėdos* // Kiek jų yra Lietuvoje?/ psl. 104, 2005, J.).

Taigi, kiek jų yra Lietuvoje tų vabalėlių, kurie išsislapsę vienikiemuose, pamiškėse. Kiekviena biografija, kūrybinis kelias – ne rožių žiedlapiais klotas. Tai tartum gintaro intarpas – skausmas sukrešėjęs giliai širdyje, pyktis – užšaldytas Sibiro speiguose, neaktis – sustingusi motinų ašaroze, kulkos skeveldra, nešiojama randuose. Kūryba, gimusi bunkeryje, kasyklų šachtose, prie lopšio, ar netekus mylimo žmogaus.

Skaitai žmonių biografinas, prisiminimus ir rausti iš gėdos: juk tas žmogus gyvena šalia tavęs. Ar paklausei, kas slepiasi jo sielos gelmėse, gal jis nori išsipasakoti, paverkti ar pasidžiaugti ant tavo peties. Tačiau nėra to, kas jį išklausytų. Ar reikia žmogui, gyvenančiam Vilniuje, važiuoti į tolimiausią Lietuvos krašto vienišiemį, kad surastų tą gintarėlį tarp miškų, atokioje sodyboje, kad galėtų reikiama žodžiais ar dėmesingu išklausymu priversti žmogų prabilti. Juk gyvename šalia žmonių. Ar tai ir yra susvetimėjimas? “Legendinis partizanas Juozas Lukša-Skirmantas gimė 1921 m. rugpjūčio 10 d. Šilavoto valsčiaus, Juodabūdžio kaime, ūkininko šeimoje” (B. Kondratas *Kūrėjų pėdsakais*, psl. 66). Aš galėčiau suprasti gyvenančius Vilniuje, kuriems tas kaimo pavadinimas galbūt ir nieko nesako. Na, žmogus gimė, augo, turėjo savo gimtinę, tėvus. Tačiau man, gyvenančiai 33 metai Kazlų Rūdoje ir tiek metų važinėjančiai į savo ir vyro gimtinę per Šilavotą, tai buvo staigmena, kai knygoje perskačiau, kad čia tiek kartų pravažiuota ir net nesusimąstyta, kad čia gimė ir augo partizanas Juozas Lukša. Na, gal ir tai galima pateisinti. Gyvenau sovietinio režimo santvarkoje ir apie partizanus nebuvo kalbama.

*Devynios kulkos pro šalį skrido
O ši dešimta žalnierių kliudė.*
(Lietuvių liaudies daina)

Taip galima pasakyti ir apie Viktorą Ašmenską – inžinierių, lakūną, kelių knygų autorių. Viktoras Ašmenskas gimė 1912 m. vasario 12 d. Jankų valsč., Viliūgių kaime, ūkininko šeimoje. Jo gyvybė keturis kartus buvo pavojuje, keturis kartus laviravo tarp gyvybės ir mirties, tačiau išliko gyvas. Užgrūdintas kaip plienas, perėjęs kančias ir KGB pragarus į gintaro vėrinį, skirtą Lietuvai, įveriamas gintaras su keturiais intarpais.

Skaitydama Benjaminio Kondrato knygą *Kūrėjų pėdsakais* praturtėji dvasiškai, surandi labai daug žmonių, kurie gyvena čia pat šalia. Su jais bendrauta, juos sutinki gatvėje, parduotuvėje, mo-

kykloje ar autobuse. Žinai, kad gyvena žmogus, tačiau kuo gyvena?

Idomu tai, kad patys nuostabiausi gintarėliai autoriaus knygoje, tai kūrėjai, gimę ir gyvenę prieškario metais. Jie gyveno Nepriklausomoje Lietuvoje ir žinojo, ką reiškia žodis laisvė, todėl ją brangino labiau už gyvenimą. Jie buvo kuklūs, darbštūs ir paslaptingi. Jie žinojo, kad savo mintis ir darbus galima užrašyti į sąsiuvinį ir paslėpti tik jiems žinomoje slėptuvėje. Įbauginti, išvarginti bado, šalčio, smūgių ir pažeminimo, jie užsidarė savyje kiauštelį tartum perliukai ir laukė to momento, kada galės sublizgėti visomis vaivorykštės spalvomis.

Esu skaičiusi Jono Linkevičiaus knygą *Iš gintarų vėrinio*, kur autorius rašo apie kuriančius vaikams, tačiau tai išrinkti tik patys didžiausi ir nuostabiausi bei brangiausi gintarai.

Knygoje *Kūrėjų pėdsakais* į vėrinį suverti visi gintarėliai. Jie neskirstomi į didesnius ir mažesnius. Jų harmoningas švytėjimas ir gintarinė šiluma ir sudaro nuostabų vėrinį ant mylimos Lietuvos kaklo. O tų gintarėlių net 208. Jų biografijos, skirtingi likimai, jų keliai į sėkmę, į pripažinimą. Tai ne realybės rodinys, ar televizijos laida “Lietuvos garbė”. Į tą garbę žmonės ėjo per kulų lietu, per pelkėtus kemsynus, per skausmą ir pažeminimą. Jie išliko kuklūs, nuoširdūs, darbštūs ir geraširdžiai. Daugelio jau nėra gyvųjų tarpe, tačiau liko parašytos knygos, prisiminimai, jų darbai, mintys, nuotraukos ir meilė savo gimtinei.

Noriu padėkoti autoriui Benjaminui Kondratui už jo kruopštų triušą. Trys knygos išleistos Nepriklausomybės metais. Ir jeigu kiekvienoje knygoje po 200 autorių? 600 aplankytojų žmonių, kalbėta, užrašyta, keliauta, miegota svetimose sodybose. Tai ir yra Lietuvos žygdarbis. Benjaminas Kondratas yra nuolatinis Lietuvos aidas prenumeratorių, skaitytojų, autorių įvairių straipsnių. Jo rašiniai skelbiami iš knygų *Kūrėjų pėdsakais*, *Su Gelgaudiškiu širdyje* ir kiti. Taigi imkite ir skaitykite Benjaminio Kondrato jau trečiąją knygą *Kūrėjų pėdsakais* ir susimąstykite.

Vilties nešėjas

Bernardo Brazdžionio
100-mečiui pažymėti

“LIETUVA – žemės žodis
švenčiausias”,
Išnešiotas žaizdotoj širdy. –
Jo Amerika, Afrika klausės
Ir Europa, tuomet išdidi.

Žodis skriejo į Lietuvą brangią,
Nugalėjęs Atlanto audras,
Kai Tėvynėj raudonai padangė
Nusidažiusi buvo tada.

Tu tikėjai, o Viltį bekrastę
Laiškuose tarsi aras nešei,
Savo Lietuvai, mylimam kraštui
Atgimimo, gerovės prašei.

Laisvas žodis užuovėją rado
Tautoje – ištremtojų, pavergtų.
Jį kartodami žmonės nuo bado
Atsigindavo Šiaurės gamtoj.

Virš Pažaislio baltuojančių
bokštų

Teka saulė, skaistesnė kasryt.
Laisvę gieda šalis, kurią troškai
Visą laik tikrai tokią matyt.

IRENA VAIČIULYTĖ-
BRADAITIENĖ

Medžių monologas

Išstovėsim lig ryto ir audrą,
Žaliaisiais sparnais modami,
vis dar šauksim,
O prieš aušrą pravirksim
Rasų ir vilčių liūtimis...

Ir supinsim žiedynus vaiskių,
Kol sugrįžtančios saulės lauksim,
džiaugsmo mirksniui
ir skausmo gilybei
Atvėrę žaliuosius vartus...

Taip praeiviams skubriems
Savo nerimą ošiantį
tyliai dalinsim

Kaip kas rudenį
Kritančius žemėn
geltonus lapus...

Ir rymosim tvirti,
Šakose laimės lizdą auginsim
Ant pavasario žydro
giesmės pirmos...

Išstovėsim tvirti lig aušros,
Kolei debesį pilką praaugsim,
Kad išvystume degantį žaibą
mojuojant kardu.

Nesuklupsime vėtros glėby,
Bet stovėdami mirsime tiesūs
pirmo žaibo kirčiu

Padalinta pusiau širdimi...

ZUZANA STUNŽĖNIENĖ

Pradingo vasarėlė

Ei, paniuręs rudenėli,
Kur pradingo vasarėlė?
Kam nudraskei lapus klevo
Ir suguldei juos prie kelio?

Krito lapai ir ant pievų,
Naktį šviečiant mėnesienai.

Jie rasos lašų prikibę
Rodėsi kaip sidabriniai.

Neramiai širdis man plaka,
Kur pradings tie klevo lapai.
Gal užklos juos sniegas baltas,
Kad nebūtų jiems taip šalta?

Ir pakeitę spalvas savo
Gal jie prisiglaus prie namo.
O gal vėjas juos po vieną
Išnešios po lauko pievą?

MARIJA BIEKŠIENĖ

Skubu...

Skubu,
Skamba bažnyčios varpai,
Kviečia susikaupimui ir maldai.
Baltos galvos, sunkios kojos,
Visi slenkam prie altoriaus.
O, Visagalis Dieve, suteik jėgų
Eiti sunkiu rudenio taku.
Ir liūdna, ir graudu,
Pas Tave pagalbos prašyti ateinu.
Senatve, kokia tu vargana,
Tušti namai ir nieks manęs
nelaukia...

ONA ADOMAVIČIENĖ

Gimtoji kalba

Tų miškų ir pievų tėvynė,
Besišypsanti motina vartuos.
Adata tu sidabrinė,
Į kurią mūsų šauksmas įvertas.
Tu išaušęs rytas rugpjūčio,
Rudeninių sekmadenių vėlumos.
Ir šventoji duona beturčio,
Ir malda uždarytų kalėjimuos.

Tu juodoji smilga Pečioros,
Savanoriškų vėliavų šilkas,
Mūs krauju atsiduodantis oras,
Laisvės vieškelis, baltas ir ilgas.

Kaip gaivinančiai glosto, kaip peršti
Tavo tobulos raidės liežuvį!
Tavo meilė gilioj ir bekrastėj –
Amžinieji Dievo pražuvėliai...

VYTAUTAS SKRIPKA

Ramunės

Ntr. V. Maco

Dainų konkurso laimėtojai

Šių metų pradžioje IX-osios Lietuvių dainų šventės vyriausia meno vadovė Dalia Skrinskaitė-Viskontienė paskelbė žodžio/poezijos konkursą. Tikslas – rasti naujiems kūriniams tinkamus žodžius, kurie, pritaikius muziką, būtų pirmą kartą atlikti Dainų šventės metu 2010 m. Toronte, Kanadoje.

Susilaukta 115 kūrinių iš įvairių pasaulio kraštų. Jie atspindėjo kelių kartų patirtį bei talentą. Dalyvavo iš viso 33 autoriai iš Kaliningrado, Lenkijos, Pagėgių, Kauno, Vilniaus, Toronto, Waterloo ir Londono miestų, iš JAV Lemonto, IL, Rockville, MD, Cleveland, OH, Downer’s Grove, IL, Greenbank, WI, Lindhurst, OH, Oaklyn, NJ ir Woodland, IL.

Kai kurie darbai išaukė patriotinius jausmus, tėvynės nostalgiją, kiti išreiškė naujus iššūkius įvairiuose kraštuose išsisklaidžiusiems lietuviams burtis prie savo “šaknų”. Vertinimo komisijos parinktuose darbuose atsispindi jausmų bei patirties įvairovė. Keletas nuotrupų iš parinktų darbų labiausiai nusakys autorių nuotaikas, kurios pagavo vertinimo komisijos dėmesį: “Tėvyne... ne aš tavęs, o tu manęs eini ieškoti dieną ir nakčia...”, “...Pasaulis gražesnis, kai šypsosi akys, pasaulis linksmesnis, kai skamba daina...”, “Buvo šokis ir daina su trispalve vėliava, mokykla ir stovykla ir skambi sena kalba... taip pražydo manyje, gyvas žodis LIETUVA...”, “Pakėlė mane dainos sparnais lyg debesų, leisk išbučiuoti jūros vėją, kurio jėgos stiprybė ir greičiu, aš ir daina, daina ir aš – tas pats esu”, “Į Lietuvą, į dvasinę tėvynę, aš dainos tiltu vėlei su-

grįžtu. Į Lietuvą į dvasinę tėvynę, širdies dalelę dainoje nešu... Daina sukūrė mes pasaulį kitą, toli nuo tėviškės, bet taip arti širdies...”

Konkurso rezultatai

Suaugusiųjų grupėje: pirma vieta – *Partizano mirtis*, autorius “Vykintas” – Viktoras Jakimavičius iš Lietuvos; antra vieta – *Tėvynė*, autorius “Vasaris” – Anatolijus Kairys iš Čikagos, JAV.

Jaunimo grupėje: pirma vieta – *Dainuokim pasauliui*, autorė “Joris” – Nijolė Benotienė iš Toronto, Kanados; antra vieta – *Pavasaris*, autorius “Vykintas” – Viktoras Jakimavičius iš Lietuvos.

Vaikų grupėje: pirma vieta – *Dalinkimės namais*, autorė “Varna” – Laura Lapinskienė iš Woodbridge, IL, JAV; antra vieta – *Buvo žodis Lietuva*, autorė “Mamytė” – Vida Bučmienė iš Klyvlando, OH, JAV.

Bendram chorui: pirma vieta – *Dainos sparnais*, autorė “Joris” – Nijolė Benotienė iš Toronto, Kanados; antra vieta – *Į Lietuvą, į Dvasinę Tėvynę*, autorė “Joris” – Nijolė Benotienė iš Toronto, Kanados.

Sveikiname visus, dalyvavusius konkurse, ir jo laimėtojus! Premijos bus paštu išsiuntinėjamos laimėtojams. Vertinimo komisiją sudarė: vyriausia meno vadovė Dalia Skrinskaitė-Viskontienė, Aušra Karkienė, Rasa Kurienė, Silvija ir Vincas Piečiaičiai, visi iš Toronto, ON. Kitas uždavinys tenka vyriausiajai meno vadovei – rasti kompozitorius, kurie sukurtų toms dainoms muziką, o mums, publikai, teliks maloni garbė juos pirmą kartą išgirsti Lietuvių dainų šventėje 2010 metais Toronte, Kanadoje.

Gabija Petrauskienė

Lietuvos pašto ženkluose išeivijos veikėjai

Rašytojas B. Brazdžionis ir dailininkas V. K. Jonynas

EDVARDAS ŠULAITIS

Šiais metais Lietuvos paštas savo tęstinėje serijoje „Žymieji žmonės“ išleido du ženklus, kuriuose vaizduojami ilgus dešimtmečius išeivijoje darbavęsi kultūros veikėjai – dailininkas Vytautas Kazimieras Jonynas ir poetas Bernardas Brazdžionis.

Šiomet minime dvigubą V.K. Jonyno sukaktį – 100 metų nuo dailininko gimimo ir 10 metų nuo jo mirties. Taip pat šie metai yra jubiliejiniai ir B. Brazdžioniui: neseniai suėjo šimtmetis nuo jo gimimo ir penkmetis nuo mirties. Abu yra buvę patys žymiausi išeivijos kultūros darbuotojai savo srityse.

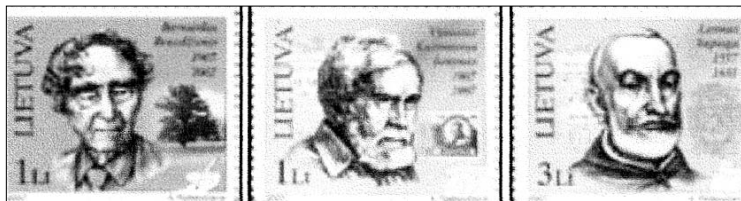
Apie dailininką V.K. Jonyną

Nedaug kas žino, kad dailininkas V.K. Jonynas, kuris galbūt labiausiai pasižymėjo kaip bažnytinio meno kūrėjas bei knygų iliustratorius, taip pat yra nupiešęs daugybę pašto ženklų. 1946-1949 m. prancūzų okupacinei zonai Vokietijoje jis sukūrė beveik 150 pašto ženklų, kurie filatelinės ir meno spaudos buvo labai gerai įvertinti. 1947 m. filatelistų kongrese Hamburge, jie buvo pripažinti vieni gražiausių pokario Europoje.

Šis faktas buvo plačiai aprašytas to meto lietuvių ir pasaulio filatelinėje spaudoje. Tačiau čia reikia paminėti kitą mažai žinomą faktą. Dailininko teigimu, 1955 m. gyvendamas Niujorke ir dirbdamas Fordhamo universitete, jis netikėtai gavo Jungtinių Tautų pašto direktoriaus kvietimą sukurti pašto ženklų Jungtinių Tautų organizacijai.

Apie tai laikraštis *Lietuvos paštas* šių metų Nr. 2 taip rašo: „Dailininkas kaip tik tuo

metu buvo gavęs ir Vatikano valstybės sekretoriaus kvietimą sukurti du pašto ženklus, skirtus Lietuvos globėjui šventajam Kazimierui. O Jungtinės Tautos užsakė du pašto ženklus, skirtus Žmogaus teisių deklaracijai. Profesorius bemat parengė jų eskizus ir išsiuntė JT”.

Projektui koją pakišo politika

Deja, šis sumanymas negalėjo būti įgyvendintas. Minėtame leidinyje pasakojama, kad netrukus dailininkas sulaukė telefono skambučio. JT pareigūnai labai gyrė piešinius, tačiau kartu atsargiai klausinėjo apie tai, kaip lietuvių dailininkas atsidūrė Amerikoje. Būtent ši aplinkybė ir lėmė, kad aukščiausio įvertinimo verti projektai nebuvo įgyvendinti. Tuometinė JT vadovybė nenorėjo, kad faktas, jog tarptautinei organizacijai pašto miniatiūras kuria Tėvynę priverstas palikti lietuvius tremtinys, būtų panaudotas prieš pačią organizaciją. V.K. Jonyno žodžiais, jo biografija buvo pati netinkamiausia tomis sąlygomis.

Ar B. Brazdžionis rinko pašto ženklus?

2003 m. į Lietuvą iš poeto B. Brazdžionio namų iškeliavusioje archyvinėje medžiagoje (ji buvo sukrauta į šimtą dėžių, jose – 30,000 rodinių), kuri atsidūrė Maironio lietuvių literatūros muziejuje Kaune, irgi buvo rasta pašto ženklų.

Apie tai anksčiau minėtas leidinys taip rašė: „Gal B. Brazdžionis rinko pašto ženklus? Su šiuo klausimu kreipėmės į Maironio lietuvių literatūros muziejaus B. Brazdžionio rinkinio skyriaus vedėją Jūratę Ivanauskienę. Muziejininkė sakė, kad tikros jų kolekcijos poeto archyve nėra.

Tačiau aptikta dėžutė su pluoštu pašto ženklų, tarp kurių yra ir nepanaudotų (Vokietijos, Italijos, JAV) ir iš gautų laiškų iškirptų...”

J. Ivanauskienė svarstė, kad B. Brazdžionis galėjo elgtis taip impulsyviai arba iškirpdamas patikusius, arba kitaip kažkokia prasme jam svarbius pašto ženklus. Iš pirmo žvilgsnio jokios sistemos tarp B. Brazdžionį dominusių pašto ženklų nebuvo. Kita vertus, poeto archyve yra laiškų, ant kurių vokų pašto ženklai liko. Galbūt kam nors ateityje, atidžiau pastudijavus šią rinkinio dalį, pavyks perprasti B. Brazdžionio poelgio motyvus.

Ženklų autorė – A. Ratkevičienė

Išeivijos kultūrininkų pašto ženklus piešė tęstinės serijos „Žymieji žmonės“ autorė – dailininkė A. Ratkevičienė. Jų tiražas – pusė milijono egzempliorių. Pašto korespondencija apmokėta V.K. Jonynui skirtu ženklų buvo specialiai antspauduojama Vilniaus ACP sausio 27 d. Apmokėta B. Brazdžioniui skirtu ženklų – vasario 2 d. Pasvalyje.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Režisierius Rimas Tuminas, Vilniaus mažojo teatro vadovas, apsisprendė imti pasiūlymą užimti vieno garsiausių Maskvos J. Vachtangovo valstybinio akademinio dramos teatro meno vadovo vietą. Ankstesniu šio teatro meno vadovu beveik du dešimtmečius dirbo žinomas aktorius Michail Uljanovas, miręs 2007 m. kovą. R. Tuminas kartą jau buvo atsisakęs šios vietos praėjusių metų pabaigoje, nes vadovavo neseniai įkurtuves atšventusiam Vilniaus mažajam teatrui ir būsimųjų aktorių kursui Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje. Tuomet režisierius užsiminė, kad apsisprendus vadovauti J. Vachtangovo teatrui jam tektų keisti net kelerių metų savo kūrybinius planus Lietuvoje ir užsienyje. R. Tuminas yra pastatęs per 20 teatro spektaklių, yra Lietuvos ir Rusijos valstybinių premijų laureatas, laimėjęs ir aukščiausią Rusijos teatro apdovanojimą *Auksinę kaukę*. 2002 m. R. Tuminas J. Vachtangovo teatre pastatė spektaklį *Revizorius* pagal Nikolaj Gogolio komediją.

Balio Sruogos istorinė kronika *Kazimieras Sapiega* buvo pastatyta Kauno pilyje liepos 5 d. kaip XII tarptautinio Pažaislio festivalio programos dalis. Spektaklį režisavo Vytautas Rumšas, vaidino scenos veteranai Rimas Bagdzevičius, Saulius Balandis, Eglė Gabrėnaitė, Vytautas Rumšas, jn. Taip pat dalyvavo Kauno valstybinio choro artistų grupė, Renesanso muzikos ir šokių ansamblis „Banchetto musicale”, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos IV kurso studentai ir grupė raitelių.

Ukrainos Lvove gegužės 28-birželio 3 dienomis vykusioje Tarptautinėje fotografijos bienalėje „Ukraina-Lenkija-Lietuva” buvo premijuoti lietuvių fotomenininkai. Pagrindinei konkursinei parodai kiekvienos valstybės kuratoriai atrinko darbus tema „Langai – būsto akys”. Lietuvai atstovavo Arūnas Baltėnas, Joana Deltuvaitė, Edgaras Marozas, Aleksandras Ostašenkovas, Rokas Pralgauskas, Regina Šulskytė ir Artūras Valiauga. Tarptautinė vertinimo komisija išrinko premijavimui keturis geriausius autorius, iš jų du Lietuvos fotomenininkus: antrąją premiją gavo Arūnas Baltėnas, trečiąją – Regina Šulskytė. Laureatams įteiktos ir Lvovo miesto simbolio – liūto stiklinės statulėlės. Bienalę surengė Lvovo valstybinės menų akademijos meno informacijos centras.

Kamerinės muzikos ansamblis „Vilniaus arsenalas”, atšventęs savo dvidešimtmetį, koncertavo Sekminių muzikos festivalyje Vokietijoje. Rheinsbergo karališkųjų rūmų teatre šiuo-

laikinę lietuvių kamerinę muziką atliko altininkas Rolandas Romoslauskas, fleitininkė Laima Šulskutė, pianistas Sergejus Okruško ir dainininkė Natalija Katilienė. Specialiai festivaliui sudarytoje programoje: Osvaldo Balakausko *Corrente* fleitai, altui ir fortepionui (2005), Felikso Bajoro *Aš buvau tarsi migla* sopranui, fleitai, altui ir klavesinui (2002), Mindaugo Urbaičio *Capricii* fleitai, altui ir klavesinui (2006), Giedriaus Kuprevičiaus *Šeši pirmieji žodžiai* fleitai, altui ir fortepionui (2006), Algirdo Martinaičio *Kelias ir keleivis* – penkios dainos sopranui, fleitai, altui ir klavesinui (2001).

Buvusiojo XVIII š. Prūsijos sosto ipėdinio Friedricho rezidencijoje vykęs festivalis šiemet buvo skiriamas vandens temai ir įvairioms vandens meninėms metaforoms. Rheinsbergo muzikos akademija, išikūrusi rūmų ansamblyje, išstius metus kiekvieną savaitgalį organizuoja įvairius renginius: koncertus, festivalius, muzikinius spektaklius, konferencijas, meistriškumo kursus. Be „Vilniaus arsenalo” festivalyje koncertavo vokiečių ansambliai „UnitedBerlin”, „Junge Musik”, „Ensemble Neue Musik Rheinland—Pfalz/Saarland”, akordeono, gitaros ir fleitos virtuozei, vyko kino muzikos vakaras.

Dalios Jazukevičiūtės, žurnalistės ir poetės, pirmąjį romaną *Anarchistės išpažintis* Vilniuje, Rašytojų klube pristatė profesorė Viktorija Daujotytė, rašytojai Vanda Juknaitė, Valdemaras Kukulas ir Alvydas Šlepikas. Romane, kaip ir jos poezijoje, pulsuoja „neramus, saldžiu karščiu tvoskiantis kraujas”, nuožmi meilė gyvenimui ir ne mažiau nuožmi mirties trauka. Pasak leidėjų („Tyto alba”) ši ne per vienerius metus menininkės išnešiotą knygą primena ugnikalnio išsiveržimą ir yra parašyta tarsi vienu atsikvėpimu.

Rašytoja studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą Vilniaus universitete, dirbo žurnalistė *Respublikos*, *Laiko balso*, *Veido* redakcijose, išgarsėjo tiriamosios žurnalistikos straipsniais. Nuo 1999 m. yra Lietuvių rašytojų sąjungos narė, pastaruoju metu užsiima tik literatūrine veikla. Yra išleidusi tris poezijos rinkinius. Jau pirmąją eilėraščių knygą *Atsisveikinimai* 1989 m. autorė laimėjo Zigmo Gėlės literatūrinę premiją už geriausią debiutą. 2003 m. buvo apdovanojta kardinolo Audrio Juozo Bačkio už krikščioniškosios tapatybės puoselėjimą ir lietuvių tautos dvasinio paveldo saugojimą žurnalistinėje veikloje. 2007 m. „Poezijos pavasaryje” D. Jazukevičiūtei įteikta Salomėjos Nėries premija už eilėraščių rinkinį *Imperijos moteris*. **GK**

Dainų šventės – 2007 akimirkos

1 – už sėkmingą pasirodymą garbės vainikai šokių vadovams R. Jonušoniui („Gintaras”, Torontas) ir I. Žukauskaitei („Gyvataras”, Hamiltonas); **2** – šventės programos vadovės, iš k.: I. Maciulevičienė (ryšininkė, Lietuva), R. Karasiejiene (ryšininkė su išeivijos grupėmis, Torontas), L. Kisiellenė (Dainų šventės 2007 meno vadovė, Lietuva) **3** – vestuvinių šokių choreografė B. Brazdžiūtė su šokėjomis Ntrs. R. Karasiejiene

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 75 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.50%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind.2.75%	nuo7.25%
1 metų term. indėlius3.35%	
2 metų term. indėlius3.50%	Sutarties paskolas
3 metų term. indėlius3.55%	nuo7.25%
4 metų term. indėlius3.60%	Nekiln. turto paskolas:
5 metų term. indėlius3.70%	Su nekeičiamu
1 metų "cashable" GIC3.50%	nuošimčiu
1 metų GIC-met. palūk.4.10%	1 metų5.80%
2 metų GIC-met. palūk.4.10%	2 metų5.95%
3 metų GIC-met. palūk.4.20%	3 metų6.15%
4 metų GIC-met. palūk.4.30%	4 metų6.25%
5 metų GIC-met. palūk.4.35%	5 metų6.40%
RRSP, RRIF "Variable"2.50%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. .4.50%	Su keičiamu
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. .4.60%	nuošimčiu
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. .4.65%	1, 2, 3 metų ...6.25%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. .4.75%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. .4.85%	
Taupomąją sąskaitą iki1.00%	Duodame CMHC
Kasd. pal. čekių sąsk. iki1.00%	apdraustas nekilnojamo
Amerikos dol. kasd. pal.2.00%	turto paskolas
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.4.50%	Duodame komercines
	nekilnojamo turto paskolas

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

praneša, kad

SKYRIUS ANAPILYJE

vasaros metu

(birželio 28 - rugpjūčio 30 d.d.)

KETVIRTADIENIAIS VEIKS

nuo 11 v.r. iki 6 v.v.

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė

D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')

Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

HomeLife

Victory Realty Inc., Brokerage*

10720 Yonge Street, Suite 226
Richmond Hill, ON L4C 3C9

Laima Slizauskas

pirkimo ir pardavimo atstovė

Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite.
Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.

TEL: 905-737-0033 416-803-9133 (neš.)
FAX: 905-737-3132 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

Dr. RŪTA GAJAUSKAITĖ, kriminologė

Dar vieną gražią dovaną Gegužės 1-osios "garbei" pasiūlė parlamentaras Emanuelis Zingeris. Jis ne tik paruošė įstatymo pakeitimo projektą, bet ir įtikino seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetą, kad įregistruotų, t.y. pradėtų jo priėmimo procesą. Argi nedžiugu, kai konservatorius E. Zingeris taip gražiai bendradarbiauja su darbo partijos nariu, komisijos pirmininku V. Domarku dėl Atmintinų dienų įstatymo pakeitimo, papildant dar viena atmintina diena – Lietuvos ir Lenkijos valstybės 1791 metų gegužės 3 dieną priimtos Konstitucijos dieną paversti švente!

Ar girdėjote kas nors ką nors apie tokią konstituciją? Ne, negirdėjote. Apie Kazimiero teisyną, apie Lietuvos statutus – lietuviškos teisės paminklus esame skaitę, studijavę ir netgi gyreši svetimiams. Tačiau apie Lietuvos ir Lenkijos valstybės konstituciją netgi teisininkai nežino.

Rimčiau paieškojus ir įvairius paieškos variantus pritaikius, atrandama. Pasirodo, E. Zingeris ir V. Domarkas suklydo ir užrašė ne tokį pavadinimą. Autentiškas jo pavadinimas – "Lenkijos valstybės ir Lietuvos konstitucija". Konstitucijos preambule rašoma: "Stanislovas Augustas iš Dievo malonės ir tautos valios Lenkijos Karalius, Didysis Lietuvos, Rusijos, Prūsijos, Mazovijos, Žemaičių, Kijevo, Voluinės, Podolės, Palenkės, Livonijos, Smolensko, Severo ir Černigovo Kunigaikštis drauge su dvigubos sudėties konfederuotu Seimu, atstovaujančiu lenkų tautai...". Taigi, jau nuo pirmųjų eilučių aišku, kad ne lietuvių tautos interesus ši konstitucija turėjo ginti. Tik tautos savigarbos pamynimu, istorijos iškraipymo įteisiniu ir valstybės tapatumo naikimo testinumu reikėtų vertinti Užsienio reikalų ministerijos ir istorikų Alfredo Bumbausko, Alvydo Nikžentačio bei Edmundo Rimšos pritarimą priversti žmones minėti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žlugimo dieną.

"Ši konstitucija – tai lenkų politinės valios triumfo diena, todėl Lenkijoje ji gali būti ir valstybinė šventė. Lietuvai tai istorinio valstybingumo galutinės kapituliacijos diena. Iki to meto, kai Lietuva buvo okupuota rusų carų, ją juriškai jau buvo aneksavusi Lenkija. Koks sveikas pilietinis protas gali sutikti su siūlymu, kad šiandien Lietuvos seimas tą gedulo dieną skelbtų

Opiuoju klausimu

pasididžiavimo verta diena?", – įspėjama tautinių partijų koalicijos "Tautos frontas" pareiškingame seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui.

Ar gali taip būti, kad du parlamentarai ėmė ir taip apsiriko? O gal, neduokdie, ir kokias piktas užmačias turėjo? Pabandykime paieškoti, kur čia "šuo pakastas"? O šu, ko gero, tupi siūlomos minėti konstitucijos nežymiam straipsnyje ir, greičiausiai, deklaruojančiame žydų turto neliečiamybę?

Primename, kad 1998 m. prezidentui sudarius Tarptautinę komisiją nacių ir sovietinio okupacinio režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti, jos pirmininku tapo E. Zingeris. Pagal komisijos programą E. Zingeris turėjo užtikrinti tik kolaboravimo faktų išaiškinimą. Programoje nėra antiokupacinių veiksmų tyrimo bei žydų gelbėtojų aiškinimo projektų. Šie programos trūkumai jau planiniame lygyje užkerta kelią suderinti Lietuvos visuomenės mąstymo ir Vakarų mąstymo skirtumus bei požiūrius į istorinius faktus ir įvykius, ir lėtina mūsų integraciją į Europos struktūras.

Gal paabejosite, kad E. Zingeris nieko negirdėjo apie žydų gelbėjimą?

1989 m. atkūrus Vilniaus valstybinį Gaono žydų (VV-GŽ) muziejų, kurio direktoriumi tapo E. Zingeris, viena pagrindinių muziejaus veiklos krypčių tapo Holokausto ir žydų gelbėjimo karo metais tyrimas. Tačiau iki šiol nėra sukurta nei dokumentų įvertinimo metodika, nei padaryta lyginamoji analizė tarp žydšaudžių ir gelbėtojų, nors muziejuje dirba 75 žmonės, tarp jų – 25 moksliniai darbuotojai.

1992 m. I. Erenburgas pateikė VVGŽ muziejui medžiagą apie gelbėtojus, tačiau ši informacija nebuvo paskelbta, todėl visuomenė apie ją nežinojo ir negalėjo jos įvertinti, patikslinti ar papildyti. 1992 m. LR Atkuriamojo seimo deputatai pateikė duomenis VVGŽ muziejui apie jiems žinomus žydų gelbėtojus, 1996 m. J. Dainauskas iš Čikagos pateikė VVGŽ muziejui 231 žydų gelbėtojo anketą, tačiau tai nebuvo paskelbta, todėl visuomenė apie ją nežinojo ir negalėjo jos įvertinti, patikslinti ar papildyti.

1999 m. Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga paskelbė A. Gurevičiaus 10137 žydų gelbėtojų sąrašą, tačiau VVGŽ muziejus šiuos duomenis ignoruoja. Nes gelbėtojais lai-

ko tik tuos asmenis, kurių veiklą patvirtina išgelbėtasis arba dokumentai. Kadangi nuo gelbėjimo fakto praėjo daugiau kaip 60 metų, daugelis išgelbėtų jau yra mirę, dėl 50-ties metų okupacijos archyvai nepilni, netikslūs ar KGB suklastoti. Tokiu būdu VVGŽ iš užfiksuotų 14,217 gelbėtojų pripažįsta tik penktadalį. Tuo tarpu pagal įvairias skaičiavimo metodikas šis skaičius turėtų būti 10-40 kartų didesnis, nei apie 14,217 gelbėtojų išlikę duomenys, t.y. turėtų būti 140,170-568,680 žmonių!

Antra vertus per 18 VVGŽ muziejaus egzistavimo metų buvo galima ir per spaudą paskelbti apie žydų gelbėtojų paiešką. Kiek būtų atsiliepę tyliųjų didvyrių? Bet ir to muziejus nepadarė. Šiandien daugelio jų nebėra tarp gyvųjų.

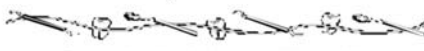
2000 m. komisijos pirmininkas E. Zingeris pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Lietuvos mokslų akademija, beveik visomis aukštosiomis mokyklomis, Krašto apsaugos bei Švietimo ir mokslo ministerijomis. Tačiau ir su tokiais pajėgomis nebuvo sukurta KGB dokumentų vertinimo metodika, nebuvo apibendrinta visa informacija bent apie žydų gelbėtojus, jau nekalbant apie antiokupacinių struktūrų veiklą. Todėl į mokymo, švietimo planus ir istorijos vadovėlius pateko tik Holokausto medžiaga, ir nėra duomenų apie žydų gelbėtojus. Nėra ir duomenų, tyrimo bei rezultatų paskelbimo apie kolaborantus su sovietiniais okupantais, o Generalinės prokuratūros pateiktas KGB-istų sąrašas Izraeliui taip ir nebuvo paviešintas. Dėlto šiandien turime KGB rezervistų skandalą.

Ištisus 17 metų VVGŽ muziejus ne tik slepia turimus faktus, bet ir neieškojo naujų: nesikreipė į visuomenę dėl turimų duomenų apie žydų gelbėtojų sąrašo papildymą, jo patikslinimo ar įvertinimo. Maža to, Tarptautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinio režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti netgi toleravo tokius svetimos valstybės visuomeninės organizacijos (Zurofo vardu) pareiškimą Lietuvoje apie 10,000 litų atlygį už žydšaudžio nurodymą!

15 metų nei Lietuvoje, nei visame pasaulyje neskelbti pilni dešimtūkstantiniai žydų gelbėtojų sąrašai paliko visuotinai eskaluojamą žydšaudžių tematiką dominuojančią ir juodinančią lietuvių tautą. Dalinis žydų gelbėtojų sąrašų skelbimas (1997 m., 1999 m. *Gyvybę ir duoną nešančios rankos*, 2001 m. – *Žydų gelbėjimas Lietuvoje II-ojo Pasaulinio karo metais 1941-1944 m.*) dar labiau įtvirtino klaidingą nuomonę, kad tik keletas lietuvių verti pasaulio teisuolio vardo ir jie negali atpirkti žydšaudžių nuodėmių. Todėl būtina nedelsiant skubiai taisyti padėtį.

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Aktualieji klausimai Lietuvoje

Atkelta iš 5-to psl.

4. prašant gyventojams po 1996 metų Vilniaus apskrities viršininko administracija atkūrė 35 mokyklas valstybine kalba, kurios dabar kasmet dėl Lenkų rinkimų akcijos reikalavimo eiti į lenkiškas mokyklas ir dėl mažėjančio gyventojų prieaugio uždarinėjamos; 5. penkerius metus (iki 2000 m.) veikė valstybinė Rytų Lietuvos socialinio vystymo programa.

Atsižvelgiant į skandalingus dalykus, dabar tepriimamos kosmetinės priemonės. Vyriausybė neatsižvelgė net į 50 Tetėnų valsčiaus tėvų prašymus ir paliko jų pagrindinę "Šalčios" mokyklą Lenkų rinkimų akcijai sunaikinti. Panašiai kaip spaudos draudimo, Lenkijos ir Sovietų Sąjungos okupacijos laikotarpiu rytų Lietuvoje uždaryta jau 70 švietimo įstaigų valstybine kalba, bet už tai geriau laikosi mokyklos nevalstybine ir negimtajų lenkų kalba. Šiuo požiūriu Lietuva yra bene vienintelė pasaulyje.

Dėl dviejų seimo lenkų balsų sudarius valdančiąją koaliciją su Lietuvos lenkų rinkimų akcija (LLRA), prasidėjo dešimtas Lietuvos lenkinimo laikotarpis – etninių lietuvių žemių nutautinimas maždaug dešimteriopai paspartėjo: Ministerio pirminko padėjėjo pareigas eina LLRA atstovas, kuriam iškelta byla dėl tautinės nesantikos kurstymo; sociologinė apklausa parodė, kad pagrindinė kliūtis pilietinės demokratijos, švietimo plėtrai Vil-

niaus, Šalčininkų rajonuose yra 13 metų valdančios partijos tautinė netolerancija ir etnocentrizmas, bet vyriausybės atstovas Vilniaus apskričiai neatlieka savo funkcijų; vyriausybės sudaryta darbo grupė antrą kartą parengė konstitucijai prieštaraujantį projektą dėl LR vardų, pavardžių rašybos užsienio raidėmis; Šalčininkų, Vilniaus rajonuose iki šiol nesudaroma galimybė visiems norintiems mokytis valstybine kalba; neatmestas Balstogės universiteto nekonstitucinis siūlymas Vilniuje kurti filialą nevalstybine kalba; jo atstovo specialybė – Lenkų pagrindinio valstybės Vilniuje, o viena išvadų – lietuviai 1939 metais okupavo ilgaamžę istorinę savo sostinę Vilnių!

– *Apie Gudijos lietuvių sužinoma iš jų pačių spaudos. Susidaro įspūdis, kad tenai veikia labai gerai organizuoti lietuviški telkiniai. Kyla klausimas, ar daug kuo Gudijos valdžia skiriasi nuo Lenkijos kitaraučių veiklos atžvilgiu?*

– Spauda neretai aprašo proginius, paradigmus, net pagražintus dalykus, todėl įspūdis apie tautiečius gali susidaryti klaidingas. Toronte, Niujorke priščiau savo mokslinę knygą *Lietuvių kalbos paribio šnektos (fonologija)*, nurodžius, kad per paskutiniuosius 1000 metų mūsų kalbos ploto riba pasislinko apie 200 kilometrų į vakarus. Pelesos, Rimdžiūnų lietuviškose mokyklose dar laikosi po 70 mokinių, o Breslaujos rajone, kur yra 4 lietuviškos sekmadieni-

nės mokyklos, vis atsideda kultūros ir švietimo centro steigimas. Baigia nykti Kamojų, Ramaškonų, Žirmūnų, Pervalko lietuvių šnektos, o Armanavičių, Kliukščionių, Lazūnų, Zietelos lietuvių kalba jau išnyko.

Svetur lietuviams visur ne pyragai, bet jų išlikimas priklauso nuo skaičiaus, kompaktiškumo, gimtosios kalbos vartojimo ne tik namuose, bet ir mokyklose, bažnyčiose, viešuose renginiuose, lietuvių organizacijų, valdžios politikos. Seinų – Punsko krašto lietuviai savo kultūrą išlaikė geriausiai, nes jų yra daugiau, išlaikė savo inteligentią, 1956 m. atkūrė ne tik lietuvių kalbos pamokas, bet ir lietuviškas mokyklas, truputėlį mažiau buvo persekiojami.

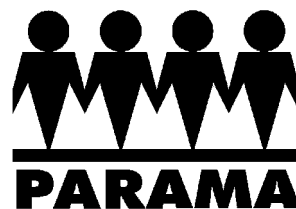
– *Ką galėtumėte pasakyti apie Kanados lietuvių: ką žino, ką matėte, ką patyrėte? Ką siūlytumėt mūsų veiklai?*

– Į Kanadą ir Ameriką buvo priverstas atsikelti lietuvių tautos elitai, kuris ne tik susitvarkė savo reikalus, bet ir iš esmės daug padėjo ir padeda Lietuvai. Negalima Jūsų ir lyginti su Gudijos bei kitų Rytų kraštų lietuvių bendruomenėmis. Jūsų sumanumo, darbštumo, pasiaukojimo dėka buvo sugriautas kalbotyros dėsni, kad trečioji naujakurių karta nutausta. Būdamas Jūsų namuose, bažnyčiose, lituanistinėse mokyklose, kultūros židiniuose, laikraščių redakcijose, kapinėse, jaučiausi kaip Lietuvoje. Iš jos niekur neketinu ilgesniam laikui išvažiuoti, visą laiką dirbu jos labui.

Mane sužavėjo jūsiškių tautinis susipratimas, patriotizmas, parama lietuvybei. Nuoširdžiai dėkoju Vilniaus krašto lietuvių sąjungai, Toronto Lietuvių Namų kultūros komisijai, visai Kanados lietuvių bendruomenei, linkiu geriausios sėkmės išlaikant protėvių kultūrą. Esu pirmasis mokslininkas, apėjęs aplink Lietuvą, tirdamas paribio šnektas, ir apsilankymas šiaurės Amerikos lietuvių telkiniuose man paliko neišdildomą įspūdį.

Kalbėjosi Č. Senkevičius

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 150 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

1.25% Taupomoji sąskaita
iki 1.50% kasd. palūk. čekių sąsk.
2.30% už 30-89 d. term. indėlius
2.50% už 90-179 d. term. indėlius
2.60% už 180-269 d. term. ind.
2.80% už 270-364 d. term. ind.
3.35% už 1 m. term. indėlius
3.50% už 2 m. term. indėlius
3.55% už 3 m. term. indėlius
3.70% už 4 m. term. indėlius
3.70% už 5 m. term. indėlius
3.50% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
4.10% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.10% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.20% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.35% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.35% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.50% RRSP & RRIF (variable)
4.50% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
4.60% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
4.65% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.75% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.85% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
4.30% už JAV dolerių 1 metų GIC
2.00% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo7.25%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuosimčiu
(fixed rate)
1 metų5.75%
2 metų5.95%
3 metų6.05%
4 metų6.35%
5 metų6.35%
- su keičiamu
nuosimčiu6.25%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgage iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgage

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.r.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB. PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

ROYAL LEPAGE

*Je norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.*

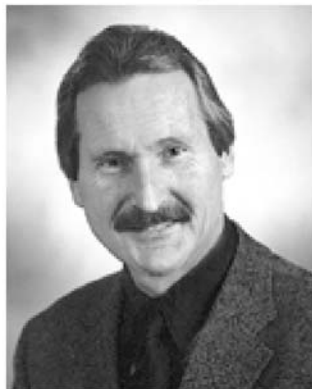
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto
aptarnavimas nuo 1981"

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

KOKIA MANO NAMO/ "CONDO" VERTĖ?

Mielai ir sąžiningai padarysiu
nemoką įvertinimą be jokių
Jūsų įsipareigojimų.

SKAMBINKITE TIESIOG

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

SPORTAS

ŠALFASS varžybinis

TVARKARAŠTIS 2007.07.01-2007.12.31)

22-sis Š. Amerikos lietuvių kviestinės softbolo varžybos įvyks 2007 m. rugpjūčio 25-26 d.d. Wasaga Beach, ON, Kanadoje. Tai yra “Co-Ed” (mišrių komandų) tipo varžybos. Informuoja: Sonia Houle, 498 Glenlake Ave., Toronto, ON M6P 1H1, Canada. Tel. 416 762-0636; el.paštas: sonia@baseballweekend.ca.

2007 m. Š. Amerikos lietuvių individualines ir komandines golfo pirmenybes rengia Klyvlando Lietuvių golfo klubas 2007 m. rugsėjo 1 ir 2 dienomis, Renaissance Quail Hollow Resort, 11080 Concord Rd., Painesville, OH (I-90 & State Rt. 44). Tel. 800 792-0258. Informuoja: Algis Nagevičius, 1150 Chapman Lane, Unit 31, Medina, OH 44256. Tel. 330 721-2424; el.paštas: stonemed5@hotmail.com.

2007 m. Š. Amerikos lie-

tuvių lauko teniso pirmenybes rengia Čikagos Lietuvių teniso klubas 2007 m. rugsėjo 1, 2 ir 3 dienomis, Oak Lawn, IL. Informuoja: Vytas Balčiūnas, 128 South Stone Ave., LaGrange, IL 62525, USA. Tel. 708 288-4531; el.paštas: vytas.404@yahoo.com.

2007 m. Š. Amerikos baltiečių stendinio (skraidančių taikinių – “Trap”) šaudymo pirmenybės numatomos 2007 m. rugsėjo 8, šeštadienį, Hamiltono LMŽK Giedraičio šaudykloje, netoli Hamiltono, ON, Kanadoje. Rengia lietuviai. Informuoja: Kazimieras Deksnys, ŠALFASS šaudymo sporto vadovas, 1257 Royal Drive, Burlington, ON L7P 2G2, Canada. Tel. ir faksas 905 332-6006; el. paštas: kdeksnys@cogeco.ca.

(Tęsinsy kitame TŽ nr.)
ŠALFASS-gos centro valdyba

Lengvoji atletika

Jos pirmenybės vyks Klyvlande, OH, š.m. rugsėjo 16 d. Kviečiami gausiai dalyvauti visi klubai bei pavieniai lengvatlečiai ir 10 km bėgikai tradiciniam Jono Bagdono atminimui pagerbti. Registruoti iki š.m. rugsėjo 4 d. adresu: Algirdas Bielskus, 34251 Ridge Rd., Apt. 408, Willoughby, OH, 44094-2969, USA, el.-paštas Vyts@VPAcct.com. Tel. 440 833-0545; faksas: 216 481-6064.

ŠALFASS c. valdyba

Serbijoje vykusio Europos jaunimo olimpinio festivalio dalyviai – sportininkai iš Lietuvos
Ntr. A. Pliadžio

Žinios iš Lietuvos

- Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė antrose draugiškose rungtynėse su šeimininke Ispanijos komanda patyrė triuškinamą pralaimėjimą. Lietuva rezultatu 74:97 nusileido ispanams. Lietuvos krepšinio federacijos pirmininkas V. Garastas jau po pirmųjų draugiškų rungtynių su ispanais pranašavo, kad Ispanija taps Europos čempionato (rugsėjo 3-10 d.d.) nugalėtoja.
- Lietuvos studentų krepšinio rinktinė Bangkok (Thailand) universiados čempionato baigėje, 85:66 nugalėjo Serbijos rinktinę ir iškovojo aukso medalius bei čempionatą.
- Serbijos krepšinio atstovai atskleidė, kad už pagalbą Europos jaunių čempionato rungtynėse su Lietuva ispanai jiems žadėjo įvairių nuolaidų. Skandalą dėl neva sutartų Lietuvos ir Serbijos jaunių iki 18 metų rinkinių rungtynių Europos pirmenybėse sukėlė ispanai ir patys nėra be nuodėmės. Tai patvirtina *Kauno dienos* gautas Serbijos delegacijos lai-

kas, adresuotas Ispanijos krepšinio federacijos pirmininkui. Lietuvos jaunieji 75:71 nugalėjo serbus ir tuo užkirto kelią ispanams į kitą ratą. **VP**

Lietuvių dienų krepšinis

Kviečiame dalyvauti II-ose Lietuvių dienų Los Angeles vyrų krepšinio varžybose, kurios vyks spalio 5-7 dienomis. Lietuvių dienos LA bus rengiamos jau 21-ąją kartą. Jų metu susirenka tūkstančiai ne tik Kalifornijos lietuvių, bet ir svečių iš visų valstijų bei Lietuvos. Šiais metais numatoma daug koncertų, tradicinė mugė ir kt. Prašome komandas registruotis iki rugsėjo 7 d. Registracijos mokestis – \$250. Čekius siųsti adresu: Los Angeles Lithuanian Athletic Club BANGA, 1922 Calafia St., Glendale, CA 91208. Smulkesnė informacija: Vilius Žukauskas, tel. 310 908-8630, el.paštas zukauskassv@LosAngelesLB.com; Žygimantas Kiznis, 323 633-4950, el.paštas zygis@aol.com. **Inf.**

SKAUTŲ VEIKLA

“Romuvos” 45 m. sukaktuvinė šventė rugpjūčio 11 d., pavadinta “Miško daina-Romuva 45, 1962-2007 Kanada”. Šventė pradėta 2 v.p.p. vėliavų aikštėje. Ją užpildė 103 stovyklautojos ir 98 stovyklautojai. Kartu stovyklavo Hamiltono bei Montrealio sesės ir broliai, o savaitgaliui atvažiavo daug sesių ir brolių bei draugų-gių, tėvelių ir didelis skaičius svečių.

Skautų stov. viršininkas v.s. Marius Rusinas, o skaučių s. Rūta Baltaduonytė-Lemon. Jie dirbo su savo vadovais, o prisidėjo Hamiltono ir Montrealio geri vadovai-vės. Taip pat dalyvavo ir LSS tarybos pirm. v.s. fil. Gintaras Plačas. Jis šios gražios ir garbingos 45 m. šventės proga, nepaprastai gražiai sveikino ir linkėjo nepalūžti, toliau gražiai veikti ne tik “Romuvoje”, bet ir savuose vienetuose.

Antra kalbėjo ASS VP v.s. fil. Zita Rahbar. Ji

irgi ragino nepasiduoti ir veiklos nepamesti, o vis siekti geresnio ir veiklesnio rytojaus. Už gerus sveikinimus padėkojo v.s. M. Rusinas, stov. viršininkas. “Romuvos” šeimininkas – s. Rimas Sriubiškis. Jo priežiūroj “Romuva” visuomet gerai atrodo. Gražiai ir gerai sutaisytas didysis pastatas, sutaisyti, atnaujinti pamatai, sienos ir stogas, prižiūrimi nameliai, o visos pastovyklės gražiai išlygintos, viskas puikiai atrodo. Atvykę iškylautojai ar stovyklautojai ne tik stovyklų metu, bet ir bet kuriuo laiku gali viskuo pasinaudoti. Kelias iki pat stovyklos labai geras ir ją pasiekti labai lengva ne tik vasarą, bet ir žiemos metu. S. Rimas Sriubiškis aprodė “Romuvą” ir visas įruoštas stovyklavimui vietas. Tikrai reikia džiaugtis, kad tokį gerą šeimininką “Romuva” turi. Jam priklauso visų skautiškas ačiū.

45 metų veiklos iškilmėse už gerą veiklą VS įskaitomais apdovanoti ordinais už nuopelnus v.s. M. Rusinas, s. R. Baltaduonytė-Lemon ir s. R. Sriubiškis. Jiems ordinus prisegė LSS tarybos pirm. v.s. fil. G. Plačas, dalyvaujant ASS VP v.s. fil. Zitai Rahbar. Apdovanotieji pagerbti gausiais plovimais. Užbaigai kalbėjo skautininkų dr-vės draugininkas v.s. K. Batūra. Jis kvietė prisiminti “Romuvos” suradėją v.s. F. Mockų, kuris buvusio tunt. v.s. Vytauto Skrinsko įgaliotas, tais metais ją surado ir užpirkto. Dabar jau 45 metai visi džiaugiamės ir švenčiame garbingą sukaktį. Šventę užbaigėm sugiedodami *Ateina naktis*. Vakare vyko didysis minėjimo laužas, kuriame dalyvavo visi stovyklautojai ir svečiai. Laužaviatė buvo užpildyta. Laužą uždegė viršininko pakviestas LSS tarybos pirm. v.s. fil. G. Plačas ir ASS VS v.s. fil. Zita Rahbar. Laužo programa buvo labai gerai paruošta ir gražiai vesta vyr. skaučių, gerų dainininkių. Laužas baigtas tradicine *Ateina naktis*. **FM**

Skautai ir skautės šių metų sukaktuvinėje “Romuvos” stovykloje

Ntr. K.Poškaus

Vasario 16-osios gimnazijos mokiniai šoka šių metų Joninių šventėje
Ntr. M. Šmitienės

Nusibodo kalbėti apie emigraciją

LAURA DZELZYTĖ

Emigracija – opi, bet nuvalkiota tema. Mes pavargome apie tai kalbėti ir diskutuoti. Tačiau Lietuvoje, sprendžiant pagal žiniasklaidos pranešimus, auga didžiulis nepasitenkinimas išeiviais.

Jungtinės karalystės Lietuvių jaunimo sąjungoje (JK-LJS), kurios tikslas puoselėti lietuviškumą Britanijoje, išryškėja paradoksas. Daugelis sėkmingų jaunų lietuvių – JKLJS narių, puikiai pritapsių britų visuomenėje, – labai prisirišę prie gimtinės ir savo ateitį dažnai sieja su ja, tačiau viltis dažnai temdo Lietuvoje likusių tėvynainių atšaurumas.

Juk būtų keista, jei sėkmingas jaunuolis iš Pirčiupių kaimo, nesistengtų laimės ieškoti didmiestyje ir nesvarbu, ar tai būtų Vilnius, ar Niujorkas. Didelis atstumas nuo gimtinės nereiškia, jog meilė jai išblėso.

Globalizacijos akivaizdoje migracijos fenomeno neįmanoma paneigti. Jis egzistuoja visur: nuo turtingiausių valstybių iki trečiojo pasaulio šalių. Bet tuo pat metu junta ir auganti nacionalizmo

bei tapatybės svarba.

Užsienyje gyvenantys jauni lietuvaičiai yra pripratę prie daugialypės tapatybės. Jie priklauso įvairiausioms visuomenės grupėms: europiečiams, tam tikro miesto gyventojams, studentams ir visai eilei kitų. Dabar jie iš naujo atranda savo lietuvių pasaulyje tapatybę. Todėl bendravimas su tėvynėje likusiais bendraamžiais yra be galo svarbus šios tapatybės ugdymo pradai.

Lietuvių jaunimas pirmą liepos savaitę buvo suvažiavęs iš viso pasaulio švęsti savo lietuviškumo Dainų ir šokių šventėje. Ta proga, liepos 7, šeštadienį, 20 val. Vilniuje, muzikos klube “Artistai” JK-LJS vyko vakarėlis, skirtas tiek išeiviams, tiek ir Lietuvos jaunimui. Tai buvo nuostabi proga besiklausant lietuviško “Biplan” koncerto ir tarptautinių “DJ Fast Eddie” ritmų mums visiems susipažinti ir ištripyti tą nenatūralią priešiško ir nepasitikėjimo sieną tarp išvažiavusių ir tėvynėje likusių lietuvių. Galų gale, mes visi viduje tokie patys, tad gyvenkime draugiškai ir kartu didžiukimės, kad esame lietuviai.

Dainų šventė 2007, sukvieta į vieną būrį ir suaugusius, ir mažuosius šokėjus bei dainininkus, jau liko tik atmintyje ir nuotraukose. Į šventę, į šventę skuba mažieji Lietuvos šokėjai; Toronto “Gintaro” šokėjams geros nuotaikos nesugadino netgi lietuviškas lietus, padovanojęs atokvėpio valandėlę po stogine
Ntr. R. Karasiejienės

JAUNIMO ŽODIS

Gerbiama redakcija, noriu padėkoti Jums už mano kūrinio *Velykinio kiaušinio stebuklas* išspausdinimą Jūsų laikraštyje. Taip pat noriu pasidžiaugti šiuo metu Vilniuje vykstančia Dainų švente 2007. Ta proga aš nutapiau vieną darbą, kuriame stengiausi parodyti mūsų sostinės Vilniaus arkikatedrą ir mūsų tautos grožį. Šį piešinį Jums ir siunčiu.

Gabrielė Taminskaitė

TORONTO AUKŠTESNIEJI LITUANISTINIAI KURSAI

“Lietuva – mano tėvynė...”

Toronto Aukštesniųjų lituanistinių kursų 11 klasės moksleivės savo rašiniuose svarsto, ką reiškia būti lietuviu Kanadoje, kaip svarbu saugoti tėvų kultūrą ir tradicijas.

Aš gimiau Lietuvoje. Kai atvykau į Kanadą, buvau tik 4 metų, bet jau tada supratau, koks didelis skirtumas tarp abiejų šalių ir kad čia gyvenimas bus kitoks. Kai paaugau, aš suprantu, kad būti lietuve yra labai geras ir įdomus dalykas. Kai manęs klausia, kas aš esu, atsakau – lietuvė. Bet klausėjai nesupranta ir sako: ukrainietė? Ir tada aš pradėdau aiškinti apie Lietuvą – kokia ji įdomi ir gera.

Kai angliškoje klasėje reikėjo kalbėti apie Lietuvą, man buvo smagu, kad mano valstybė įdomesnė ir skirtinga nei kitos. Lietuviai turi daugiau papročių, skanių valgių, įdomesnę kalbą nei kitų. Kiti žmonės kartais galvoja,

kad būti lietuve Kanadoje nėra lengva, bet iš tiesų tai nesunku. Mes čia turime tiek daug lietuviškų dalykų, kad kartais atrodo: aš esu Lietuvoje. Gaila, kad kanadiečiai nedaug žino apie Lietuvą, nesupranta, kokius karus tauta išgyveno, kiek daug žmonių buvo nuskriausta. Man kartais kyla noras nebūti lietuve, būti kuo nors kitu. Gyvendama Kanadoje, aš turiu daug sunkiau ir daugiau dirbti, kad parodyčiau, jog lietuviai sugeba ką nors pasiekti. Bet aš žinau, kad negaliu to pakeisti, be to, kartais pajuntu, kad smagu būti lietuve. Nors gyvenu Kanadoje, Lietuva – mano tėvynė...

Rūta Rudminaitė

Gimiau ir augau Kanadoje. Lietuvoje nebuvau, bet tai nereiškia, kad nesu lietuvė. Man smagu, kad Kanadoje yra daug mano draugų, kurie didžiuojasi savo kilme, lietuvių tautos praeitimi. Jie šoka, dainuoja lietuvių grupėse. Kai esame traukinių stotyse ar kitoje viešojoje vietoje, galime tarpusavyje kalbėti lietuviškai, nesirūpinti, ar kas mus supranta, nes nėra daug žmonių, kurie moka lietuviškai. Man atrodo, kad kiekvienas lietuvis lankė mokyklą (lietuvišką) ar stovyklą ir vis dar nori ten sugrįžti. Ten smagu. Kanadoje yra dvi sto-

vyklavietės – skautų ir *Kretinga*. Ten galima kasmet ką nors naujo išmokti. *Kretingoje* mes sužinojom apie Lietuvos istoriją per žaidimus. *Romuvoje* išmokstame apie skautiškus dalykus. Visi lietuviai, kuriuos sutikau, yra labai gabūs ir malonūs. Čia, Kanadoje, mes bandom neužmiršti, kad esame lietuviai ir bandom išlaikyti lietuviybę angliškoje aplinkoje, nes esame Lietuvos ateitis. Kol mes lankysime lietuviškas mokyklas ir stovyklas, mokysimės kalbos, lietuviybė ir lietuviška kultūra gyvuos visada.

Rasa Šiaučiūnaitė

Kai aš kalbu su kitais kanadiečiais draugais, prasideda geografijos pamoka, nes jie vis klausia, iš kur aš, kur yra mano tauta. Daugelis nežino, kur yra Lietuva. Aš galiu būti lietuvė ir negyvendama Lietuvoje. Kaip ir daugelis mano draugų, važiuoju į lietuviškas stovyklas ir lankau šeštadieninę mokyklą, daug sužinau apie Lietuvos kultūrą. Čia, Toronte, yra daug užsiėmimų lietuvių jaunimui: mes galime šokti lietuviškų šokių grupėse, dainuoti chore ar žaisti krepšinį. Taip, aš kartais tikrai nenoriu važiuoti į lietuvišką šeštadieninę mokyklą, kai kiti mano draugai dar miega. Kai buvau mažesnė, negalėjau penktadieniais eiti į va-

klavietės – skautų ir *Kretinga*. Ten galima kasmet ką nors naujo išmokti. *Kretingoje* mes sužinojom apie Lietuvos istoriją per žaidimus. *Romuvoje* išmokstame apie skautiškus dalykus. Visi lietuviai, kuriuos sutikau, yra labai gabūs ir malonūs. Čia, Kanadoje, mes bandom neužmiršti, kad esame lietuviai ir bandom išlaikyti lietuviybę angliškoje aplinkoje, nes esame Lietuvos ateitis. Kol mes lankysime lietuviškas mokyklas ir stovyklas, mokysimės kalbos, lietuviybė ir lietuviška kultūra gyvuos visada.

Kristina Pabedinskaitė

SYSPOKIMĖS

L. STANKEVIČIUS

KODĖL? KODĖL? KODĖL?

...kai ateini pas aiškiaregę ir baladoji į duris, jinai klausia “Kas čia”?

...kai tvora yra naujai dažyta ir ant jos kabo užrašas “Atsargiai, dažyta”, žmonės būtinai

turi ją pirštu prisiliesti?

...tą dieną, kai užmiršti savo skėtį namuose, pradeda lyti?

...Estijos herbe yra trys liūtai, jeigu tame krašte visai nėra liūtų?

...kai kartais ieškai akinių ir jų nerandi, tai jie būna ant tavo kaktos?

P A D Ė K A

AŲA

KAZIMIERAI DOMEIKAITEI-KAY GILMAN-GAIDAMAVIČIENEI

atsiskyrus iš šio pasaulio 2007 m. birželio 13 d., esame dėkingi klebonui kun. Vytautui Staškevičiui už maldas laidotuvių namuose, Lietuvos kankinių švento-vėje bei palydėjimą į amžino poilsio vietą. Dėkojame “Labdaros” tarnautojams bei savanoriams lankytojams, kurie taip rūpestingai globojo Kazelę.

Nuoširdi padėka Gražinai Butkienei už dažną lankymą ir gausias dovanas. Ačiū Onutei Dirmantienei už lankymą ir gėles, taip pat A. Augaitienei už lankymą ir maldas velionei esant prie mirties slenkščio. Dėkojame M. Povilaitienei už aukų rinkimą ir Mišių auką. Ačiū velionės kaimynui Kazimierui Gulbinui už lankymą ir tvar-kymą finansinių reikalų. Dėkojame visiems, velionę pa-lydėjusiems į kapines bei užprašiusiems šv. Mišias. Ačiū J. Gurklienei už paruoštas vaišes; visų artimas bendravimas mažina liūdesį.

GIMINĖS

P A D Ė K A

MYLIMAS TĖTIS, BRANGUS TĖVUKAS

AŲA

BRONIUS KAMINSKAS,

iškeliavęs amžinybėn 2007 m. gegužės 23 d.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. Audriui Šar-kai, OFM, už aukotas šv. Mišias ir už maldas prie karsto laidotuvių namuose. Dėkojame diakonui Ber-nardui Belickui, OFM, už palydėjimą į kapines ir mal-das prie kapo.

Nuoširdus ačiū visiems, kurie velionį palydėjo į amžinojo poilsio vietą, už gražias gėles, užprašytas šv. Mišias, aukas “Good Shepherd Centres”, “St. Jo-seph’s Healthcare Foundation” ir *Pagalbai Lietuvos vaikams* bei pareikštas užuojautas žodžiu ir raštu.

Dėkingi esame giminėms, visiems artimiesiems, draugams ir pažįstamiems.

Giliame liūdesy likę –

*dukros: Aldona ir vyras Gus Hubbard,
Jūratė ir vyras Algis Tamašauskas, vaikaičiai:
Bradley ir Basil Hubbard, Justin Tamašauskas*

P A D Ė K A

AŲA

POVILUI KANOPAI

iškeliavus amžinybėn 2007 m. liepos 18 d.,

nuoširdžiai dėkojame Hamiltono Aušros Vartų para-pijos kunigams už aukotas gedulines šv. Mišias, už at-kalbėtą Rožinį ir palydėjimą į amžinojo poilsio vietą. Nuoširdus ačiū L. Turūtaitei ir V. Mašalui už gražų giedojimą šv. Mišių metu. Nuoširdžiausias ačiū karsto nešėjams, A. Jusiui ir K. Deksniui už tartus atsisvei-kinimo žodžius koplyčioje Algirdo kuopos šaulių var-du. Labai dėkingi L. Paškui ir E. Paulauskui už atsi-sveikinimo žodžius su velioniu kapinėse.

Nuoširdus ačiū visiems už puošnias gėles, už pa-reikštas užuojautas žodžiu ar spaudoje, už aukas Lie-tuvos šauliams ir *Pagalbai Lietuvos vaikams*. Dėko-jame B.D. Mačiams už skaniai paruoštus pietus, Ha-miltono liet. radijo valandėlei “Gintariniai aidai” už velionies mirties pranešimą. Visiems, visiems nuošir-džiausias ačiū.

Liūdintys –

*sūnus Rimantas su žmona Ale Lietuvoje,
Audronė su vyru Julius Gombos, Mississauga, ON,
Evelina Daugilienė su šeima, Hamilton, ON*

JAUNYSTĖS DRAUGUI

AŲA

PETRUI STUOKAI

baigus žemišką kelionę,

o po savaitės ir jo žmonai DORIS, nuoširdžią užuojautą reiškiu jų dukrai DONNAI, vienintelei likusiai sesutei BRONEI STANIENEI ir jos dukrelei VIDUTEI bei kitiems giminėms –

Aleksas Kusinskis, Wasaga Beach, ON

P A D Ė K A

AŲA

ARŪNAS BENJAMINAS

AKELAITIS

mirė 2007 m. gegužės 28 d.

Nuoširdžiai dėkojame dėdei kun. K. Kaknevičiui už atliktus religinius patarnavimus. Ačiū karsto nešė-jams ir visiems giminėms bei draugams už dalyvavimą ir visą paramą. Nuoširdus ačiū už gausiai užprašytas šv. Mišias ir už visas aukas Arūno atminimui. Dėko-jame už gražias gėles, nuoširdžias užuojautas, pa-reikštas mums žodžiu bei raštu, Birutei Stanulienei už skančius pietus ir visoms ponioms bei giminėms už su-neštus skančius pyragus. Dėkingi esam visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie laidotuvių.

*Liūdesyje likę – žmona Marytė,
duktė Aurelija, sūnus Andrius ir
tėvai Jonas ir Bronė*

P A D Ė K A

AŲA

APOLINARUI-POLIUI GOTCEITUI

iškeliavus amžinybėn 2007 m. liepos 4 d.,

nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. Vytautui Staške-vičiui už maldas prie karsto, prel. Jonui Staškevičiui ir kun. James Wells, OFM, už atnašautas šv. Mišias ir maldas kapinėse. Padėka L. Turūtaitei ir V. Mašalui už gražias giesmes. Nuoširdžiai dėkojame visiems, ap-lankiusiems Polių laidotuvių namuose ir palydėju-siems jį į amžinojo poilsio vietą. Dėkojame už pa-reikštas užuojautas žodžiu bei raštu, už labai gražias gėles, aukas ir maldas. Esame labai dėkingi gimi-nėms, visiems mūsų artimiesiems, draugams ir pažis-tamiems už paramą mūsų liūdesy.

Teilsisi Jis ramybėje.

*Liūdintys – žmona Sabina, sūnūs Vytenis ir
Ramūnas su šeimomis*

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Iškeliavo daug kur darbavęsis

Jonas gimė Skapiškių kai-me, Juodaičių parap., Rasei-nių apskr., Antaninos ir Jono Prakupų šeimoje. Buvo vienas iš vyriausių šešių vaikų šei-mos. Pradinius mokslus baigė Juodaičių pr. mokykloje. Bai-gęs ją įstojo į Raseinių gimna-

A.A. Jonas Prakapas

ziją. Iš gimnazijos savanoriu įstojo į 2-įjį inžinerijos batalio-ną Radviliškyje. Kariuomenė-jė išbuvo visą sovietų okupaci-jos metų ir užėjus vokiečiams nepaleido – įjungė į 2-įjį savi-saugos batalioną.

Lietuvą antrą kartą sovie-tams bebaigiant okupuoti, ba-talioną panaikino ir visus apre-ngę Luftvafės uniforma iš-vežė į Vokietiją. Karui pasi-baigus Jonas atsidūrė Zalc-burge, Austrijoje, kur ir tapo DP – išvietintu. Zalcburge įstojo į universitetą. Pagaliau, atsiradus galimybėms, pagal sutartį atvyko į Kanadą miško kirtimo darbams. Pabaigęs su-tartį persikėlė gyventi į To-rontą. Čia įsijungė į KKK Kultūros draugiją, kurioje pa-dėjo įsteigti *Tėviškės žiburius*. Iš pradžių nemokamai tvarkė TŽ administraciją iki laikraš-tis sustiprėjo. Jonas buvo atei-tininkas, frontininkas. Išsikė-lęs gyventi į Kaliforniją, dirbo buhalteriu alyvos bendrovėje iki pensijos.

Jonas daug metų bendra-darbiavo įvairiuose laikraš-čiuose pasirašydamas slapy-vardžiais. Pagaliau nusprendė išsikelti visam laikui į Lietuvą, ir tik savaitę galėjo pasi-džiaugti gimtine. Palaidotas šalia anksčiau mirusios žmo-nos Juodaičių kapinėse. **S.P.**

AUKOS

A.a. Vidos Mockuvienės 6-rių metų mirties prisiminimui jos vyras Feliksas Mockus *Tė-viškės žiburiams* aukojo \$120.

A.a. Apolinaro Gotceito atminimui pagerbti Gediminas ir Sue Kalinauskai, Roswell, GA, *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

A.a. Apolinarui Gotceitui mirus, jo atminimui Č.J. Kava-liauskai *Tėviškės žiburiams* au-kojo \$50.

A.a. Reginos Pakalniškienės atminimui *Kovai su vėžiu* sergantiesiems vaikučiams Lietu-voje aukojo: \$100 – E. Bajoraitis; \$40 – A.V.M. Stanevičiai; \$30 – J.M. Gabrielai; \$25 – O. Stanevičiūtė, L. Gudinskas, R. Pace; \$20 – I. Sungaila, J. Stan-kus, T. Williams, E. Jasin, R.G. Giedraičiai; \$10 – B. Danaitienė, A. Butrimas, M. Povilai-tienė, J. Steponis, R. Solovienė. **MP ir BK**

Mūsų senelių maldoj kasdieninėj
yra žodžiai šventi sudėti

Meilė ♦ gerumas ♦ dosnumas

Remkime LABDAROS lietuvių slaugos namus ir
nepamirškime jų savo testamentuose

SKAMBINTI: 416-232-2112/409

ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1

tinklalapis: www.labdara.ca

el-paštas: communityrelationscoordinator@labdara.ca

LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus
atleidimui nuo pajamų mokesčių

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

Dr. N. Mikelėnaitė-Archer

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

WATERSIDE DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

Implantų įdėjimas, protezavimas,
plokštelių pritvirtinimas
mažais varžteliais (mini implants)

115 Lakeshore Rd.E.

Mississauga, Ont. L5G 1E5

www.watersidedental.ca

Tel. 905 271-7171

BIS Bijūnas
Translation

Services
VERTIMAI
ŽODŽIŲ ir
RAŠTU
lietuvių, rusų,
prancūzų ir
anglų kalbomis.

Esu Ontario provincijos akredituota vertėja prie Teisėsau-
gos ministerijos (Ministry of
the Attorney General)

Genovaitė Bijūnas, Ph.D.

Tel. 416 621-1638, fax 416 621-8479

Adresas: 106 Meadowbank Road,
Toronto, Ontario M9B 5C9

Vasara Lietuvoje 2007

Dar turime lėktuvo bilietų šiai vasarai į
Vilnių specialiomis kainomis
rugpjūčio 18 – rugsėjo 30

\$900

spalio 1 – 31

\$795

oro uosto mokesčiai papildomai \$245
Finnair avialinijos, Toronto – Vilnius
per Helsinkį

Skambinkite *Gabrielei*
Pabrėžaitėi-Flores

O.b Orav Travel Inc.

5650 Yonge Street at Finch

Toronto, Ontario M2M 4G3

416-221-3113

Toll free 1-800 361-9487

Fax 416-221-4885

gabriele@bdt.ca ONT REG. 03228277

BDT World Travel

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ – TORONTO APYLINKĖ
THE LITHUANIAN CANADIAN COMMUNITY – TORONTO CHAPTER

1 Resurrection Road Toronto, Ontario M9A 5G1 • Canada
416.533.3292 • 416.533.2282 (F)

Poeto B. Brazdžionio 100-ųjų gimimo metinių minėjimas

“KOKS DIDELIS TAS GROŽIO ILGESYS”

įvyks 2007 m. rugsėjo 9, sekmadienį, 4 v.p.p.,

Prisikėlimo parapijos salėje

DALYVAUS aktorė iš Lietuvos VIRGINIJA KOCHANSKYTĖ ir deklamuos
Bernardo Brazdžionio kūrybą iš “Per pasaulį keliauja žmogus” bei
kitų žinomų rašytojų tekstus. Toronte programoje taip pat dalyvaus
AGILĖ STORYK (violončelė). *Organizuoja KLB Toronto apylinkės valdyba*

MINĖJIMAS Wasaga Beach, ON, rugsėjo 8 d., 6 val. Gerojo Ganytojo
misijoje. *Organizuoja KLB Vasagos apylinkės valdyba*

Dėl pilnesnės informacijos apie minėjimą prašome pažiūrėti tinklalapyje www.torontolietuviai.org

1907-2007

KVIEČIAME SUSITIKTI IR IŠKILMINGAI ATŠVĘSTI

Pirmosios lietuvių parapijos Kanadoje –

MONTREALIO ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS

100-METĮ

2007 m. spalio 6-7 d.d. – Padėkos dienos savaitgalį

POKYLIS IR VAKARINĖ PROGRAMA – spalio 6, šeštadienį

Centre Mont-Royal, 2200 Mansfield, Montreal, QC (yra požeminis garažas mašinoms)

17.00 val. – Kokteiliai, istorinė paroda (baras nemokamas)

18.30 val. – Šventės atidarymas, meninė programa

19.30 val. – Vakarienė su vynu (mokamas baras po vakarienės)

Orkestras – šokiai

Kaina - \$100; jaunimui (iki 18 m.) – \$50

Data užsakyti bilietus pratęsta iki rugsėjo 15 d.

IŠKILMINGOS ŠV. MIŠIOS, KONCERTAS IR PRIĖMIMAS

spalio 7, sekmadienį

Šv. Kazimiero šventovėje, 3426 Parthenais, Montreal, QC

10.30 val. – Giesmės 11.00 val. – Šv. Mišios 12.30 val. – Pietūs

14.00 val. – KONCERTAS – Montrealio chorai,

Toronto choras “Volungė”, Otavos choras “Arija”

Kaina – \$35; jaunimui (11-18 m.) – \$20; vaikams (5-10 m.) – \$10

INFORMACIJA – Viešbutis:

Delta Hotel Montreal, 475 President-Kennedy, Montreal, QC

Tel. 514 286-1986, 1-877-286-1986

Kambario kaina: \$155 + mokesčiai = \$181.92 Užsakymo kodas: GUCHOI

Kambarius šia papiginta kaina galima užsisakyti iki rugsėjo 4 d.

Dėl bilietų ir bendros informacijos kreiptis į:

Romą Lietuvninkaitę-Pingitorę – tel. 514 366-6857

Alice Skrupskis – tel. 514 257-6761 Joaną Adamonytę – tel. 514 253-8138

Tinklalapis: www.montrealiolietuviai.org – El. paštas: sv.kazimiero100@hotmail.com

A.a. Marija Paplauskienė-Ramūnienė, 96 m., palaidota rug-
pjūčio 22 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse šalia savo vyro Antano
Paplausko-Ramūno, mirusio 1974 m. gegužės 11 d. Pranešimu iš
Otavos, velionė mirė rugpjūčio 14, antradienį, savo namuose. Pa-
šarvota buvo Hulse & Playfair laidotuvų koplyčioje, gedulinės
Mišios atnašautos rugpjūčio 21 d. St. Patrick's bazilikoje. Velionė
buvo žymi pedagogė ir visuomenininkė, dėstė Otavos universitete,
aktyviai reiškėsi KLB veikloje, bendradarbiavo lietuvių spaudoje,
įsteigė lituanistinę mokyklą Otavoje ir jai vadovavo. **Inf.**

P A D Ė K A

Nuoširdžiausią padėką reišk-
kame Kanados lietuvių fondui
už 500 dol. auką Kanados lietu-
vių žurnalistų sąjungai, kuri fi-
nansuoja Lietuvoje leidžiamą
knygą apie Žemaitijos partizanų
vadus. **KLŽ sąjunga**

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2007 m. rugsėjo 5 ir 19 d.d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2007 m. rugsėjo 5 ir 19 d.d

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300*
3 off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
3 off

* coupon is valid only at “Margutis-Pysanka” head office.

Visa išeivijos lietuviška spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos
ir Tėviškės žiburiams. Kas galite, paremkite juos auka, rėmėju ar gar-
bės prenumerata, testamentiniu palikimu. **TŽ leidėjai**

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono,
Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) **763-5161**

Fax: 416 763-5097

*Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.*

TORONTO

Anapilio žinios

• Rugpjūčio 19, sekmadienį, įvyko metinės lietuvių pamaldos už Lietuvą Midlande Kanados kankinių šventovėje (plačiau kt. nr.).

• Rugpjūčio 12, sekmadienį, pakrikštytas Romo ir Anetos (Vydraitės) Vaičiulių sūnus Martynas.

• Parapijos choras pirmaį savo repetitcijai po vasaros atostogų renkasi rugsėjo 9, sekmadienį, 10 v.r. ir tą dieną jau giedos 11 v.r. Mišiose.

• Sekmadienį, rugpjūčio 26 Lietuvos kankinių ir Gerojo Ganytojo šventovėse bus renkama Toronto arkivyskupijos įsakyta antroji rinkliava Kanados katalikų misijoms Kanadoje ir užsienyje paremti.

• Mūsų parapijos KLK moterų dr-jos skyrius po vasaros atostogų pradeda savo veiklą susirinkimu rugsėjo 23, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių Anapilio parodų salėje. Susirinkime pakviestas kalbėti dr. R. Zabieliauskas.

• Lietuvos kankinių šventė – mūsų parapijos atlydai – šiais metais bus rugsėjo 30, sekmadienį. Iškilmės prasidės 3 v.p.p. eisena su Švenčiausiuoju iš šventovės į kapinių koplyčią. Ten bus palaiminimas Švenčiausiuoju ir vėl grįžtama į šventovę. Šventovėje bus Mišios, o po Mišių – 5 v.p.p. bus iškilmingos vaisės Anapilio salėje. Meninę programą vaišių metu atliks Wasaga Beach lietuvių dramos sambūris “Kibirkštis”, suvaidindamas ištrauką iš *Sekminių vainiko*, ir Wasaga Beach “Bočių” choro moterų trijulė. Prašome tą sekmadienį jau dabar pasižymėti ir paskirti parapijos šventei.

• Anapilio knygyne galima įsigyti liepos-rugpjūčio *Lithuanian Heritage* žurnalo laidą ir įvairių nuopigintų knygų bei muzikos juostelių.

• Mišios rugpjūčio 26, sekmadienį: 10 v.r. už a.a. Elena Puniškienę; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje, rugpjūčio 26, sekmad., 10.30 v.r. už a.a. Joną ir Elzbieta Valantiejus; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, rugpjūčio 25, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Juzę, Joną, Viktorą ir Nijolę Vitkauskus.

AUKOS

Kauno arkivyskupijos Vaičių dienos centrums aukoko: \$100 – A. Aleliūnienė, V. Poškaitis.

Šv. Jono lietuvių kapinėms \$200 aukoko L.V. Pevcevičiai.

A.a. Magelionai Laurina- vičienei mirus, užjausdamas sūnų Viktorą, brolių Mindaugą Putrimą ir jo šeimą, Aleksas Kusinskis *Tėviškės žiburiams* aukoko \$100.

A.a. Pauliui Vytei mirus, užjausdamos žmoną Slavą Arminaitę-Vytę ir dukrą Laną – marijampolietės vaikystės draugės Valė Kubiliūtė-Ližaitis iš “Lauderdale by the Sea” ir Dovelė A. Briedytė-Kalpoka – Tampa, Florida, *Tėviškės žiburiams* aukoko \$50.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Parapijos chorai vėl pradeda giedojimo sezoną. Kviečiame buvusius choristus sugrįžti, o naujus – susipažinti su mūsų veikla. Prisikėlimo parapijos vaikų ir jaunimo choras pradeda repetitcijas rugsėjo 9 d., po 10.45 val. Mišių. Repetitcijos – kiekvieną sekmadienį (giedos rugsėjo 30 d.); naujų choristų registracija – rugsėjo 9 d. “Retkartinis” choras repetuos rugsėjo 23 d., 9.30 v.r. ir giedos tos dienos 10.45 val. Mišiose. “Volungės” choras pradeda repetitcijas penktad., rugsėjo 7, 7 v.v. muzikos studijoje. Visais chorų klausimais iki rugsėjo 23 d. prašome kreiptis į Danguolę Radtkę po Mišių.

• Kun. Arūnas Brazauskas, OFM, liepos mėnesį praleido St. Petersburg, FL, pavaduodamas Lietuvių misijos kleboną kan. Bernardą Talaišį. Klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, išvykus į Lietuvą, kun. Arūnas laikinai perėmė parapijos biuletenio redagavimą ir kitas klebono pareigas. Kun. Jonas Šileika, OFM, rugpjūčio 15 d. išskrido į Lietuvą dalyvauti lietuvių pranciškonų visuotiniame suvažiavime.

• Santuokos sakramentą priėmė Emilija Viola ir Stephen Miller bei Kristina Steponaitytė ir Victor Delač.

• Pakrikštytas Simas Mar- kus, Onos (Šileikaitės) ir dr. Petro Babeckų sūnus.

• Australijoje mirė a.a. Agutė Stagienė, Onos Taseckienės sesuo. Lietuvoje mirė a.a. Remigijus Čepas, Liudos Štukiienės pusbrolis.

• Šiluvos Marijos apsi- reiškimų 400 metų sukaktis bus minima Lietuvoje ir išeivijoje 2008 metų rugsėjo 13-14 d.d.

• Kun. Laurynas Kemėšis, kuris šiuo metu yra “Labdaros” slaugos namuose, rugpjūčio 15 d. šventė savo 60-ties metų kunigystės sukaktį. 7 v.v. jis koncelebravo padėkos šv. Mišias. Po jų parapijos kavinėje buvo surengtos kuklios vaisės. Jubilato pasveikinti susirinko nemažas būrys parapijiečių.

• Rugpjūčio 15, trečiadienį, palaidotas a.a. Vytautas Kriščiūnas; rugpjūčio 20, pirmadienį, palaidotas a.a. Aloyzas Aleksas Bričkus.

• “Kretingos” stovyklos 25-mečio paminėjimas įvyks parapijos salėje š. m. lapkričio 10 d. Išsamesnę informaciją apie stovykloje vyksiančius renginius galima rasti stovyklos tinklara- pyje: www.kretinga.com.

• Pasiruošimo pamokos Pirmajai komunikacijai ir Sutvirtinimo sakramentui prasidės rugsėjo mėnesį. Prašome vaikus užregistruoti iki rugsėjo 1 d. parapijos raštinėje. Pirmajai komunikacijai registruojami vaikai, sulaukę 7 metų, o Sutvirtinimui – 12 metų amžiaus.

• Mišios sekmadienį, rugpjūčio 26 d.: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Michael Angelo De Berncat (Paul De); 10.45 v.r. už a.a. Kazimierą, Ireną ir Bronių Ardavičius (Nijolė Ardavičius), už Normantų šeimos mirusius (I. Normantienė), už a.a. Viktorą Krasauską – 1 m. (sūnus Romas ir šeima); 12.15 v.d. už a.a. Sofiją Olekienę (O.Olekaitė).

Išganytojo parapijos žinios

• Šį sekmadienį pamaldos 11.15 v. ryto.

• Sekmadienį, rugsėjo 2, Darbo dienos savaitgalį, pamaldų nebus. Pamaldose rugsėjo 9 d., 11.15 v. r. bus dalinama Šv. Komunija. Tą sekmadienį pamokslas bus anglų kalba. Po pamaldų įvyks Moterų draugijos susirinkimas.

• Tarybos posėdis – penktadienį, rugsėjo 14, 2 v.p.p. Gyčio ir Editos namuose, Palgrave, ON.

Lietuvių Namų žinios

• Rugpjūčio 19 d., Lietuvių Namų svetainėje pietavo 145 svečiai. Pietų metu budėjo LN valdybos narė R. Snowden. Svečių knygoje pasirašė N. Baronėnas iš Toronto, C. Samajauskienė, E. Banys, L. Zdanavičiūtė, visi iš Vilniaus, Weinhofer iš Tampos, FL, N. Fairhead iš Anglijos.

• Lietuvių Namų valdybos posėdis – rugsėjo 12, trečiadienį, 7 v.v. LN seklyčioje, “Labdaros” – rugsėjo 26 d., 7 v.v. LN seklyčioje.

JULIJA ŠIMONĖLYTĖ

š.m. birželio mėn. baigė Toronto universitetą “Honours Bachelor of Science with Distinction” (*cum laude*) laipsniu. Ji – baigusi Maironio lituanistinę mokyklą ir Aukštesniuosius lituanistinius kursus, krepšinin- kė, žaidė gimnazijoje ir “Aušros” klube, skaučių akademikų iždininkė, buvusi “Gintaro” ansamblio, kanklių ansamblio, “Angeliukų” choro narė, Toronto universiteto lietuvių studentų draugijos pirmininkė, savanoriškai dirbo Dvasinės pagalbos jaunimo centre Klai- pėdoje 2005 m. vasarą ir nuo 2006 m. talkina “Geneva Autism” centre Toronte. Ji šį rudenį tęs studijas Toronto universiteto medicinos fakultete siekdama magistro laipsnio “Occupational Therapy” srityje.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas iš- džiuina per 1-2 val. Labai gera kokybė. Tel. 416 503-1687.

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (dry-wall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, “plumbing” darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Montrealio Aušros Vartų parapijos klebono kun. Gedimino Mioldažio gimtadienį švenčiant š.m. rugpjūčio 8 d. surengtame “Rūtos” pensininkų klubo priėmime Ntr. Z. Burksaičio

Aušros Vartų šventovėje rugpjūčio 19 d., 11 val. Mišias koncelebravo kleb. G. Mioldažis ir kun. P. Mališka, atvykęs atostogų iš P. Amerikos.

Kun. J. Aranauskas, SJ, pamažu atsigauja po sunkesnės ligos, bet dar negali išeiti į gamtą, todėl yra labai dėkingas buvusiems parapijiečiams, kurie jį aplanko St. Jerome jėzuitų pensininkų namų ligoninėje ir tuo pajvairina jo dienas.

“Rūtos” klubas, atšventęs 30-ties metų veiklos sukaktį, sėkmingai veikia toliau. Trečiadieniais parapijos salėje vyksta bingo, o paskutinį mėnesio trečiadienį būna vaisės tą mėnesį gimusiems nariams. Rugpjūčio 8 d. iš atostogų Lietuvoje grįžusiam kleb. G. Mioldažiui klubas suruošė jo gimtadienio paminėjimą ir vaisės. Klubu vardu sveikino ir dovaną įteikė pirm. H. Lapinienė. Klubas (o ir visi parapijiečiai) nuoširdžiai dėkingi kunigui, kad grįžo darbuotis į mūsų parapiją.

A.a. Vytoldas Murauskas, 82 m. amžiaus, mirė liepos 31 d. Laidotuvių Mišias rugpjūčio 4 d. atnašavo kleb. G. Mioldažis. Ilgamečiui choristui paskutinį kartą pagiedoti susirinko parapijos choras ir likę okteto nariai. Laidotuvių apeigos vyko Mount Royal kapinėse. Kūnas sudegintas. Liūdi duktė Virginija, sūnūs Gediminas su žmona Dalia ir Paulius su Monika, vaikaičiai Aleksas, Julija ir Monika bei daug giminių ir artimųjų Kanadoje, Lietuvoje ir JAV. Velionies žmona Milda mirė maždaug prieš metus.

A.a. Antosė Šukytė-Kuncevičienė, 90 m. amžiaus, mirė rugpjūčio 4 d. Gedulines Mišias liepos 9 d. atnašavo kleb. G. Mioldažis. Giedojo parapijos choras. Velionė bus laidojama Notre Dame des Neiges (pasibaigus kapų darbuotojų streikui) prie seniau mirusio vyro Petro. Liūdi sūnus Klaudijus, dukterys Bernadeta ir Silvija su vyru Richard, seserys Juzefa, Agota, Petrė, brolis Jonas ir 4 vaikaičiai. Velionė buvo kilusi iš gausios šeimos, todėl ir į laidotuves suvažiavo daug giminių iš Kanados bei JAV. DS

Šv. Kazimiero parapija

Sekmadienį, liepos 29 Šv. Onos dr-jos narės atšventė savo globėjos šv. Onos atlydus. Kun. Joseph Powers aukoko šv. Mišias už draugijos gyvas ir mirusias nares ir palaimino pietus, kuriuos valdyba paruošė.

Sekmadienį, rugpjūčio 12 kun. J. Powers aukoko šv. Mišias. Sol. Monique Sperno su vyru Laurent Guilbault ypatingai gražiai giedojo. Korespondentė iš Montrealio katalikų laikraščio *Catholic Times* ap- lankė mūsų parapiją, susitiko su parapijiečiais ir gavo informacijos apie mūsų šimtmetį.

Sekmadienį, rugpjūčio 19 kleb. kun. A. Volskis aukoko šv. Mišias. Po Mišių kavutę paruošė Albina Astrauskienė ir surinktus \$90 paaukoko šimtmečio komitetui. Jai padėjo Albina ir Jonas Zienkai, Mary ir Guy Zenačiai, Alice Skrupskaitė. Aurelija Tusienė, tik sugrįžus iš Lietuvos, perdavė parapijiečiams linkėjimus kleb. kun. Lino Dukšto, kuris svečiavosi kelis mėnesius 2004 m. mūsų parapijoje.

Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio rengimo komitetas labai dėkoja aukotojams. Aukoko: po \$500 – H.K. Porter, V. Šipelis; \$350 – A. Deksnys; \$300 – J. Blanchet; \$250 – A.A. Mankus; po \$100 – C. Kairaitis, M. Markauskas, J. Statkevičius; \$90 – A. Astrauskas už kavutę rugpjūčio 19 d.; po \$50 – D.G. Gunning, E.D. Pakulis-Thornhill; \$40 – B. Alans-Kerney. VL

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349